No 2690 Zaterdag 21 Sept. 1935 52ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elke Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.– bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: Past. . Mateo, Tel. 413
Administratie: St. Thomas-college Tel. 550.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.–
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f.0.50 voor elke regel meer 10 cts.

De Troonrede.

Dinsdagmorgen vroeg was de ontvangst van de Troonrede in de Radio schitterend te volgen.

Heel begrijpelijk echter en vanzelfsprekend was de stemming in een mineurtoon. In de voor Nederland zo zware crisisdagen kan het ook moeilijk anders. Het enige lichtpunt was ons Curaçao.

De algemene indruk echter van deze rede zal velen na de zware politieke gebeurtenissen van de laatste maanden niet bevredigd hebben.

Dat de tijden slecht waren, weet een ieder. En dat de regering met het lot der werkelozen begaan is, geloven we ook.

Maar wat zal er tegen gedaan worden? Daarop blijft de rede het antwoord schuldig.

Van een verlaging der vaste lasten wordt zelfs niet gesproken; want wat de rede zegt over een verdere beperking der schuldenlast schijnt alleen op de staatsschuld van toepassing te zijn.

Wat er voor landbouw, scheepvaart en visserij gedaan zal worden is gesteld in de vage termen van „steun" en „aanpassing". Alleen voor de industrie horen we van industrialisatie onder leiding van technologische instituten, maar dit is niets nieuws en hoorden we reeds, direct na het optreden van Min. Gelissen.

Werkelijk nieuw is het veranderde standpunt tegenover de handhaving der Nederlandse gulden. Hieromtrent is de zekerheid veranderd in een twijfel.

Deze uitlating is vooral op de Beurs zeer ongunstig ontvangen, en bij voorbaat was dan ook de rentevoet reeds met 1 % weer verhoogd.

De Beurs- & Nieuwsberichten maakt de opmerking, dat de rede de indruk geeft van een verzoeningspoging tussen de beide stromingen, die in de crisisdagen tegen elkander botsten.

We geloven niet, dat Colijn daarin geslaagd is. De economische politiek van den minister-president is zeer sterk liberaal, al is de man zelf anti-revolutionair. En deze politiek is diametraal tegenovergesteld aan die der katholieken en ook aan de S.D.A.P. Doch in een korte troonrede kan niet alles gezegd en moet veel zelfs met enkele woorden aangestipt worden.

Maar het program, waarmee het (nieuwe) Ministerie dezer dagen in de Kamer zal moeten komen, kan misschien nog de gewenste bevrediging brengen.

Van de rede geven we hier de inhoud weer, zoals die door de Beurs & Nieuwsberichten werd medegedeeld.

„Leden van de Staten Generaal. In deze zorgvolle tijd gevoel ik mij gedrongen mijn deelneming te betuigen met de velen, die thans onder de zorgen der tijdsomstandigheden gebukt gaan en Wij zijn met deernis vervuld met de velen, die door de werkloosheid getroffen zijn. Hoewel de internationale politieke toestand zeer somber is, kunnen Wij met voldoening zeggen, dat de vriendschappelijke betrekkingen tussen Nederland en de mogendheden ongerept is gebleven. De Regering slaat echter de ontwikkeling van de Internationale toestand nauwlettend gade en Wij hopen, dat de Volkenbond in staat zal zijn de tegenstellingen tussen de Staten op te heffen, waarbij wij alles zullen doen wat in Ons vermogen is om daartoe mede te werken.

Wij spreken hierbij onze deelneming uit met het Belgische Koningshuis, dat in de laatste tijden door zulke zware slagen getroffen is. De financiële toestand van Rijk en Gemeenten baart toenemende zorg, mede in verband met de verminderde welvaart en teruglopende inkomsten der Rijkskassen. De Nationale maatregelen tot financieel herstel zijn beperkt. Het is twijfelachtig of devaluatie of prijsgeven van de gouden standaard de gewenste baat zal brengen. Het is noodzakelijk om het verbroken financiële evenwicht te herstellen waarvoor voortgezette beperking van uitgaven nodig is en verdere beperking van de schuldenlast. Er zijn weinig tekenen, dat er een spoedig economisch herstel te verwachten is. Onze buitenlandse handel ondervindt grote moeilijkheden van verlerlei aard. Thans wordt nagegaan of het mogelijk is de contingenteringen te vervangen door andere maatregelen, die eveneens steun voor onze nijverheid betekenen. Het bevorderen der Industrialisatie en het verkrijgen van werkverruiming zal stelselmatig onderzocht worden. Binnenkort zal U een wetsontwerp bereiken, waarbij toestemming der Regering tot het vestigen van bedrijven geëist wordt, terwijl een wetsontwerp tot het regelen van de vestiging van de middenstand in voorbereiding is. De toestand van de meeste rederijen is dermate verergerd, dat ook in het komende jaar steun aan de zeescheepvaart, evenals aan de binnenschipperij en aan de Rijnvaart verleend zal worden. Ook de toestand van de landbouw is nog steeds zeer moeilijk en er zal naar gestreefd worden een betere aanpassing tussen productie en afzet te verkrijgen. Ook de visserij zal gesteund worden.

Met kracht zal de Regering tegen de werkloosheid optreden; er zullen gelden worden aangevraagd tot verdere inpoldering van het IJselmeer en voor het werkfonds. Het ernstige vraagstuk van de Jeugdwerkloosheid heeft de volle aandacht der Regering. De economische en financiële toestand onzer koloniën is, met uitzondering van Curaçao, waar de toestand bevredigend is, in het algemeen niet gunstig. Een verdere aanpassing zal ook in 1936 niet achterwege blijven. De industrialisatie neemt op bevredigende wijze toe en allerwege ontwaakt de belangstelling hiervoor. Tal van maatregelen zijn in 't afgelopen jaar getroffen om het goederenvervoer tussen Nederland en koloniën te bevorderen. Binnenkort zullen U voorstellen bereiken tot het verstrekken van middelen ten behoeve der weermacht, mede in verband met de buitenlandse politieke verhoudingen. De Regering bereidt maatregelen voor met het oog op het zich vormen van particuliere machtsmiddelen, terwijl bovendien een voorstel aanhangig gemaakt zal worden tot verandering van het vreemdelingenrecht, noodzakelijk geworden door de aanwezigheid van vluchtelingen".

Hare Majesteit spreekt vervolgens Haar dank uit voor de plichtsbetrachting waarmede leger en vloot, zowel als de ambtenaren, zich van hun spannende taak kwijten ondanks de zware offers, die ook zij moesten brengen.

Met de gebruikelijke slotzin en het jaarlijkse ceremonieel werd de plechtigheid gesloten.

De vredesbemoeiingen van den Paus.

Op het voor Paus Pius XI beledigende artikel in La Prensa van 11 Sept. 1935 en ondertekend door Rex, zullen we niet ingaan, maar het slechts signaleren.

De waarheid echter lezen we in de Times.

De Britse labourleider George Lansbury deed in een brief van 19 Aug. aan de „Times" het voorstel om „een beroep te doen op Z.H. den Paus en Hem te verzoeken een congres der christenheid bijeen te roepen tot godsvrede en verzaking aan de oorlogsgeest".

De „Times" bevatte daarop een schrijven van den aartsbisschop van Westminster, Z. H. Exc. Arthur Hinsley, in antwoord op Lansbury's brief. De doorluchtige prelaat betuigt zijn warme sympathie voor de gedachte van den labourman, maar wijst tevens op de talrijke, helaas vergeefse pogingen, door de Pausen in het belang van de vrede ondernomen.

„Zelfs een rechtvaardige oorlog van zelfverdediging", aldus de aartsbisschop, is een ramp voor allen die er bij betrokken zijn. Niet anders dan met de diepste afschuw kunnen wij denken aan een oorlog der toekomst en de resultaten ervan.

Welke voorwendsels kunnen er bestaan, zelfs voor een verdedigingsoorlog, indien het organisme, dat recht en vrede moet verzekeren, voorgesteld destijds door Paus Benedictus XV, en sindsdien belichaamd door de volkenbond, alsmede in het internationaal hof, in werking wordt gesteld en tot werking in staat is?

En heeft niet reeds Z.H. Pius XI, in 1933, bij de afkondiging van het H. Jaar ter herdenking van de Verlossing, de wereld plechtig uitgenodigd, op te zien naar Calvarie en te leven in vrede.

Herhaaldelijk heeft de H. Vader de wedloop in bewapening veroordeeld en zijn afkeuring uitgesproken over de zo bedrieglijke leuze „si vis pacem, para bellum" (indien gij de vrede wilt, bereidt u ten oorlog). Zó ver is de Paus gegaan dat hij in een indrukwekkende oproep tot vrede, in April j.l., onmiskenbaar duidend op de jongste gebeurtenissen, de woorden sprak: indien onze beden en pogingen tot vredestichting vergeefs moesten zijn, zouden Wij Ons genoopt zien God te smeken, „de volken te verstrooien die de oorlog willen".

En nog verder is de H. Vader gegaan, toen Hij, einde April, de gelovigen van alle volken, burgers en soldaten, de oudstrijders vooral, uitnodigde zich te verenigen met de beevaarten en het mistendriduum te Lourdes en daar God door Maria's voorspraak te smeken op aarde te vestigen „de vrede van Christus in Christus rijk".

Zijn woorden, zijn beden, zijn daden ten behoeve van de vrede hebben blijkbaar geen indruk gemaakt op de heersers der wereld.

Desondanks zet de H. Vader zijn arbeid en zijn streven en zijn bidden voor de vrede onverdroten voort. Rechtstreeks en persoonlijk ben ik hiervan op de hoogte.

Maar evenals destijds de waarschuwingen van Leo XIII tegen het opvoeren der bewapeningen werden versmaad, en evenals de vredespogingen van Benedictus XV door de politici werden genegeerd, zo ook houden heden ten dage de mogendheden zich blind en doof voor de ernstige pogingen van Paus Pius XI, om de oorlogsgeest uit de wereld te bannen.

Echter een christen zal zich niet aan pessimisme overgeven. Wij moeten volharden in het gebed. In het aartsdiocees van Westminster zullen wij gelasten, dat het gebed voor de vrede „tanquam pro re gravi" tot nadere orde zal worden gebeden onder iedere H. Mis, in de ernstige hoop, dat wij niet zullen genoodzaakt zijn, het eerlang te wijzigen in het gebed „in tempore belli".

w.g. ARTHUR,
aartsbisschop van Westminster.

De Paus en de oorlog.

Anti-clericale bladen vragen zich vol bezorgdheid (?) af waar de Pauselijke uitspraak blijft in zake het Italiaans-Ethiopisch geschil. Dit verlangen naar een Pauselijke uitspraak hadden wij van deze heren niet verwacht; want gewoonlijk verlangen zij het tegenovergestelde. Zo mocht in de Volkenbond de Paus niet zetelen; zij waren toen van de Pauselijke uitspraken niet gediend. Nu echter de Volkenbond een potsierlijk figuur begint te slaan en zelfs niet bij machte schijnt een geschil tussen twee zijner leden vreedzaam te regelen, zou er de Paus weer bij te pas moeten komen. Dat deze heren gerust wezen, als Rome het nodig oordeelt zal het ten gepasten tijde wel spreken. Dat er echter niet aanstonds met een beslissend oordeel in deze uiterst ingewikkelde zaak voor de dag wordt gekomen is voor ieder verstandig mens vanzelfsprekend. Eén ding is in ieder geval zeker, dat de Paus niet gewoon is op moreel gebied lichtvaardige en onbezuisde oordelen te vellen zoals wij ze dagelijks aantreffen in diezelfde anticlericale bladen.

Bedrijvigheid op de Wapenmarkt.

De huidige toestand op de internationale wapen- en ammunitiemarkt, schrijft „The new Republic" van New-York, is in alle punten gelijkend op deze van de jaren 1910-1914. Te dien tijde, en voornamelijk in 1913, heerste een koortsachtige bedrijvigheid in het compartiment der oorlogsindustriën ter beurzen van Londen en Parijs. Enige tijd geleden herbegon hetzelfde spelletje en de „vooruitziende kapitalisten" (grootbankiers, groot-fabrikanten, enz.) vermeerderden hun portefeuille met aandelen der wapenindustrie, net zoals Sir Zaharoff het in 1914 deed, toen hij één maand voor de oorlog als bekwaam financiër een groot gedeelte der acties van Vickers opkocht. En zoals in 1910-1914 de wapenfabrikanten aanzienlijke winsten boekten, zo ook verheugen Vickers, Schneider, Skoda zich heden ten dage in een buitengewone voorspoed, die te welsprekender is daar al de overige industriën van de malaise lijden.

In 1909 bedroegen de winsten van Vickers-Armstrong 424.000 pond sterling. In 1913 (het jaar dat het uitbreken der oorlogspaniek voorafging) stegen zij tot 544.000 pond om gedurende twee volgende jaren naar de 872.000 pond te stevenen.

Na de oorlog werd eenzelfde evolutie vastgesteld van af 1930: van af dit jaar vermeerderden de winsten van Armstrong-Vickers geregeld tot met 12%.

De kapitaalsvermeerderingen zijn niet minder opvallend.

De wapenfabrikanten zijn hierin steeds bewonderenswaardig vooruitziend geweest.

Zes maanden voor de oorlog van Transvaal vermeerderde Vickers zijn kapitaal: een jaar voor de wereldoorlog gebeurde hetzelfde. En heden hoopt die firma geweldige reserven op, door het uitkeren van zo gering mogelijke dividenden.

Volgens het Franse blad „l'Œuvre" blijkt uit het jaarverslag van de fabriek van Cheddit-ontploffingsmiddelen, dat deze firma, die een aandelen-kapitaal heeft van 1 millioen 600.000 frank, in het afgelopen jaar zes millioen heeft afgeschreven en een winst van 1.800.000 frank heeft gemaakt.

Dit zou het uitkeren van een dividend van 100 procent mogelijk maken.

Steunt dat niet tot nadenken?

Volgens de meest betrouwbare cijfers, schrijft „Fortune" van New-York, kostte het ongeveer 25.000 dollar om een soldaat te doden gedurende de oorlog.

Nooit is er echter in deze geklaagd over geldverspilling.

Het stilzwijgen dier grote zakenlieden heeft een eenvoudige reden: het doden is hun eigen zaak. De bewapeningen zijn hunne koopwaar; de regeringen zijn hunne cliënten; en de ervaring leert dat, per slot van rekening, hunne afnemers zowel hunne eigen landgenoten als hunne vijanden zijn.

De Duitse familie Krupp heeft in de oorlog nog enkele millioenen verdiend voor het leveren van patenten aan Engelse wapenfabrikanten.

Wie of er dus gedood worden, eigen landgenoten of vijanden, komt er niet op aan.

Waar het op aankomt is dat iedere keer dat een obusscherf in de hersenen, in het hart of in de ingewanden van een strijder dringt, een ruim gedeelte van de 25.000 dollars, waarvan een flinke verbouding winst is, in de zak van de wapenfabrikant dringt.

Wereldrevolutie.

Zoals we reeds hebben medegedeeld is de generale staf van de wereldrevolutie bijeen geweest te Moskou. Op het congres der Communistische Partij waren de rode vertegenwoordigers van 64 landen aanwezig, om van gedachten te wisselen over de tactiek en strategie van een veldtocht, die de „burgerlijke" wereld uit de voegen zal lichten. Ook uit onze nabuurstaten, in Centraal Amerika waren vertegenwoordigers op het congres. Stalin, de Dzjengis Khan van het bolsjewistische offensief, werd bij zijn verschijning in de zaal begroet met een applaus, dat tien minuten duurde, doch dat hij met de ijzige kalmte van den Kaukasiër bewegingloos over zich heen liet gaan.

Stalin.

Men zag in zijn komst een herleving van het oude, agressieve parool der communistische wereld-revolutie, dat de laatste maanden, sedert de Sovjet-Unie tot de Volkenbond toetrad en bondgenootschappen afsloot met Frankrijk en Tsjecho-Slowakije, enigszins op de achtergrond scheen te zijn geraakt. In enkele communistische kringen was twijfel gerezen aan het vasthouden aan het Rode Evangelie; en het was niet altijd een gemakkelijke taak om de angstig geworden partijgenoten uit het buitenland, die een pelgrimstocht naar Moskou hadden ondernomen, er van te overtuigen, dat deze aansluiting bij kapitalistische landen niets anders was dan een maskerade, een taktische manoeuvre, om met te meer hoop op succes te kunnen voortwerken aan het éne doel: de wereldrevolutie.

De regie van het al-communistische congres scheen welbewust aan te sturen op het in het leven roepen van een hoerastemming, zonder zich er iets van aan te trekken, of de „bourgeois"-bondgenoten in Parijs en Praag dit aangenaam vonden of niet. De Sovjet-regering meent zich nu diep genoeg in de politiek van Europa te hebben ingevreten, om het masker te kunnen laten vallen en de Komintern weer een bloedrood kleurtje te geven. Na al de bezoeken van buitenlandse ministers aan Moskou zou men hier en daar de stille hoop hebben kunnen koesteren, dat de Sovjets zich in democratische richting zouden ontwikkelen. Doch het congres der Komintern bereidt deze optimisten een ontgoocheling; want als zij, die bondgenootschappen met Rusland tot stand hebben gebracht, nu eens wat verder zien dan hun neus lang is, zullen zij tot de erkenning moeten komen, dat Moskou alleen wenst deel te nemen aan de combinaties, welke mannen in het Westen op touw zet, om de wereldvrede te verhinderen. De bolsjewistische idealen kunnen alleen door chaos en ineenstorting worden verwerkelijkt.

In Frankrijk wordt het verderfelijke bolsjewistische zaad welig verder; het vormt er een gevaar voor de staat en voor de gemeenschap. Er is bijna geen enkel land in Europa waar de bolsjewistische afgezanten, vaak in een bedrieglijke vermomming gehuld, niet trachten de orde in staat en gemeenschap te verstoren. Steeds verder spinnen zij hun draden, spannen zij hun netten over de ganse wereld. Hun eerste aanvallen zijn afgeslagen, doch daardoor hebben zij zich niet laten ontmoedigen, overal zetten zij, als mollen, hun graafwerk voort.

Het conflict tussen Italië en Abessinië biedt hun de mogelijkheid, het zwarte ras met goed gevolg tegen de blanken op te hitsen. De talrijke zwarte vakverenigingen in de Verenigde Staten van Noord-Amerika staan geheel onder de invloed van het communisme. In de wijk Harlem te New-York, waar zich de zwarte intelligentsia verzamelt, spelen de bolsjewistische afgezanten een voorname rol.

Korte tijd geleden kwamen weder, naar de Moskouse bladen wisten te berichten, een 400-tal jonge kleurlingen uit Noord-Amerika in Sovjet-Rusland aan, om hun studiën te voltooien aan de propaganda-universiteit voor de onderdrukte koloniale volken. Na beëindiging van hun opleiding worden zij naar Afrika gezonden, om daar de heilsleer van het bolsjewisme onder hun rasgenoten te verkondigen, om ontevredenheid te zaaien en werkstakingen uit te lokken en „Putsche" voor te bereiden.

De Zuid-Afrikaanse vakverenigingen staan in geregelde verbinding met die in Noord-Amerika; zij dragen het hunne er toe bij, om de onrust te vergroten. De rode propaganda wordt vermengd met nationale en rasproblemen, ten einde op die wijze evenzeer ingang te vinden als in Azië.

In Zuid-Amerika heeft de communistische propaganda zich meester gemaakt van de Apristas, die weliswaar geen dogmatisch zuivere communisten zijn, doch zich verklaren tegen de uitbuiting der inheemse, Indiaanse bevolking door het buitenlands kapitaal. Hierdoor zijn reeds verscheidene malen revoluties ontstaan, die in bloed zijn gesmoord.

Vier jaar geleden hees de Chileense vloot de rode vlag en bombardeerde de haven van Coquimbo. De President van Peru, Sanchez Cerro, werd door de Apristas vermoord. In Montevideo, waar de communistische secties van Moskou hun hoofdkwartier schijnen te hebben opgeslagen, is het alleen te danken geweest aan het energieke optreden van President Terra dat er geen algemeen bloedbad is aangericht. Cuba en Mexico vormen een dankbaar terrein voor de bolsjewistische agitatoren.

In China ziet Tsjang Kai Sjek zich nog immer gedwongen, strijd te voeren tegen het communistische rijk in het Zuid-Westen, dat een oppervlakte bezit, groter dan die van Duitsland.

De gezant van Lenin, Borodin, heeft in Azië een drakennest achtergelaten, van waaruit zich, had Japan niet ingegrepen, het bolsjewistische gif weldra verspreid zou hebben over het Noorden en de Maleise staten.

De opstanden op Java, de muiterij op het oorlogsschip „De Zeven Provinciën" en de gebeurtenissen te Annam hebben de ernst van de toestand duidelijk aan het licht gebracht. Men slaagde er wel waar in de opstanden te onderdrukken, doch daardoor is het gevaar niet uitgesloten, dat er opnieuw onlusten zullen uitbreken.

De generale staf der wereld-revolutie, op het congres der Komintern te Moskou, werkt de plannen uit voor een nieuw offensief. En achter haar staat, tot de tanden gewapend, het rode Rusland, met zijn 160 millioen inwoners. Het rode Mene Tekel, dat in Moskou in vlammenschrift verschijnt, moge aanleiding zijn, dat de politiek der verblinding wordt opgegeven, welke de burgerlijke wereld der cultuurstaten in vijandelijke kampen verdeelt en de bolsjewisten slechts troefkaarten in handen speelt.

Koloniale Raad.

Binnen een uur tijds handelde de Raad een zestal ontwerpen af, die alle zonder veel besprekingen werden aangenomen.

Het waren de:

1. Ontwerpverordening tot aanvulling van de „Geslachtsverordening 1908".
2. Ontwerpverordening tot wijziging en aanvulling van de „Algemene Verordening I. U. D. 1908".
3. Ontwerpverordening tot wijziging van de verordening van de 6de October 1930 tot aanwijzing der gestichten, waar hetzij gevangenisstraf, hetzij hechtenis wordt ondergaan en tot vaststelling der beginselen van het gevangeniswezen.
4. Ontwerp-keur houdende bepalingen ter beperking van het maken van muziek door middel van gramofoons en andere luidklinkende muziekinstrumenten in het stadsdistrict op het eiland Curaçao.
5. Ontwerpverordening tot wijziging van de verordening van de 9de Mei 1934, waarbij voorlopig wordt vastgesteld de Curaçaose begroting voor het dienstjaar 1935.
6. Ontwerpverordening tot uitkering van inkomstenbelasting aan Nederland, Nederlans-Indië of Suriname.

Bij de gedistilleerdverordening (No.2) hoorden we van den Heer van Leeuwen

dat de importeurs hier ter stede een rekest daaromtrent hadden ingediend, waarom dit lid een voorgesteld amendement, om essences met 3% te belasten en niet als accijns te rekenen, introk, in afwachting van het besluit op genoemd rekest.

De gemachtigde van het Bestuur, de Hr. van der Drift beloofde dat het Bestuur aan dit rekest de nodige aandacht schenken zou.

Bij de verordening tot het beperken van hinderlijke muziek, was in het voorloopig verslag door de Raad een moeilijkheid gemaakt tegen het woord „hinderlijk".

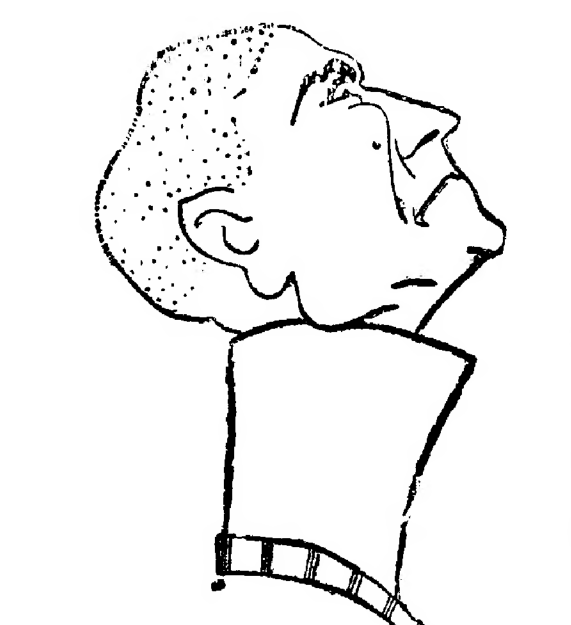
De Hr. Bichon deelde thans mede, dat de reden daarvan was, omdat het woord hinderlijk nog al rekbaar was. Wanneer nu alleen maar proces-verbaal zou worden opgemaakt in de gevallen, dat niet alleen de persoon, die verbaal opmaakt, de muziek hinderlijk vindt, maar dit ook voor anderen hinderlijk is, dan had deze Spr. geen bezwaar, om met het Bestuur mee te gaan, om dit woord in de Verordening te handhaven.

Bij de algemene beschouwingen over de ontwerp-wijziging van de begroting 1935, voerde alleen de Hr. Bichon het woord om een lans te breken voor de vermindering van de belastingen.

Spr. begon met te zeggen, dat goede wijn geen krans behoeft. Er is door het gouvernement veel gedaan en hard gewerkt. Spr. verheugt zich over de rust, die hier heerst en de benijdenswaardige financiële positie waarin ons gebiedsdeel verkeert.

Juist echter deze benijdenswaardige financiële positie doet het verlangen naar een spoedige verlichting der lasten, die op het economische leven drukken, stijgen. Een verlaging der lasten wordt in brede kringen als een behoefte gevoeld, talloze malen reeds heeft de Raad hierop gewezen. De automobielbelasting, de accijnzen, loodsgelden, de tarieven voor dienstverleningen der douane, het zijn alle zaken, die voor herziening vatbaar zijn. Spr. dringt er bij het Bestuur op aan, dat zij, die in moeilijker tijden vol opofferingsgezindheid de verhoging der lasten droegen — een opoffering die thans niet meer nodig is — voor het volle pond, dat gegeven werd ontlast worden. Een ontheffing van lasten, die zeker niet zal nalaten weldadig te werken op handel en scheepvaart en daardoor zal strekken ten bate van het gehele volk.

ALGEMEEN OVERZICHT.

Dr. Frick, een der duitse kerkvervolgers.

Uit de telegrammen van de vorige week bleek, dat de bekende jaarlijkse Duitse bisschopsconferentie te Fulda, niet zonder betekenis blijven zal in de godsdienstcrisis van het tegenwoordige Duitsland.

Wel had de Duitse pers, ook de katholieke, voor zover men in Duitsland nog van een kath. pers kan spreken, strenge consignes gekregen, om deze bisschopsconferentie dood te zwijgen: in de komende geschiedenis van Duitsland zal deze bijeenkomst zeer zeker een historisch karakter krijgen. Want het bleek wel uit de telegrammen, dat in deze conferentie de gezamenlijke bisschoppen de handschoen, die hun reeds lang door het brutale optreden der kerkvervolgers is toegeworpen, zullen opnemen en dat hier een gemeenschappelijk front is gevormd en leiding zal worden gegeven aan geheel katholiek Duitsland, om zich met alle kracht te gaan verweren, tegen de steeds driester optredende kerkvervolging. De bisschoppen hebben hun standpunt en hun richtlijnen aan het kath. Duitse volk in een gemeenschappelijk herderlijk schrijven vastgelegd, dat natuurlijk niet in de Duitse pers gepubliceerd mocht worden, maar wel van alle kansels der kath. kerken voorgelezen en natuurlijk ook in de buitenlandse kath. pers is gepubliceerd.

De volledige tekst zelf hebben we nog niet kunnen ontvangen, maar we zullen ter zijner tijd onze lezers ervan op de hoogte brengen.

Aan deze bisschops-conferentie is voorafgegaan een gedocumenteerd rapport van verschillende bisschoppen, opgemaakt aan de hand van de vele droeve ervaringen in hun bisdommen en welke schandelijke feiten, de basis en de rechtsgrond zullen vormen voor het thans verwachte optreden van de Duitse bisschoppen.

Allereerst is hier sprake van een uitvoerig document door den bisschop van Trier Mgr. Bornwasser opgesteld en waarvan ook een afschrift is gezonden aan den leider der Hitler-Jugend, Baldur von Shirag, waarin de bisschop protesteert tegen de lasterberichten, dat leden van kath. jeugdorganisaties afdelingen van de Hitler-Jugend hebben overvallen.

Mgr. Bornwasser somt een aantal feiten op, nauwkeurig gepreciseerd, waaruit blijkt, dat met name door hem genoemde leiders der Hitlerjugend op die en die plaats en op dat en dat tijdstip, in de door den bisschop aangehaalde woorden, de Hitler-Jugend tegen de kath. jeugdorganisaties, tegen priesters en zelfs tegen den bisschop hebben opgezet om deze laatste uit te jouwen en te schelden, als deze zich in het openbaar vertoonde. Er werden zelfs spreekkoren gevormd, die den bisschop overal, waar deze verscheen, moesten honen. Als de kath. jeugdbeweging zich verdedigde tegenover laffe aanvallen van een meerderheid der Hitler-Jugend, dan werden de leiders der kath. jeugdbeweging gearresteerd en enige maanden in de gevangenis opgeborgen.

Nog veel ernstiger beschuldigingen bevat het rapport van Mgr. Kleyn, aartsbisschop van Paderborn en dat van Mgr. Sproll van Rottenburg. De Kath. Wereld Post is reeds in de gelegenheid gesteld van deze rapporten kennis te nemen en stuurt er ons een uittreksel van.

Het rapport van Mgr. Kleyn deelt o.m. mee, hoe in Dordtmundt, toen bekend was, dat de aartsbisschop aan deze plaats een vormbezoek zou brengen, de opperleider der Hitler-Jugend aldaar een zekere Bierkamper, dagenlang de Hitler-Jugend heeft geïnstrueerd, hoe zij den aartsbisschop moesten ontvangen. Men kwam daartoe op Zondag 12 Mei op het grote plein te Hann bijeen, onder aanvoering van dezen Bierkamper. Men had instructies den aartsbisschop allerlei beledigingen en scheldwoorden naar het hoofd te slingeren en toen de aartsbisschop zijn auto wilde binnenstappen hief men een Indianen-geluid aan, drong tegen den prelaat op, die door omstanders met moeite beschermd kon worden. Enkelen van hen werden brutaal neergeslagen, omdat zij den bisschop beschermden. Toen de auto snel wegreed, liepen een tiental Hitler-jongens met de auto mee, uitroepend „Schurk", „Zwarte Mol" enz. Verder trachtten een groep Hitler-jongens onder leiding van den Opperleider Hamann, de bisschoppelijke auto omver te werpen.

Tal van dergelijke schandelijke feiten worden in dit rapport behandeld, dat door het ambtelijke Bisschoppelijk Vicariaat officieel is samengesteld. Dit rapport is op 26 Mei aan Baldur von Shirag ter hand gesteld, er is echter nooit enig antwoord op gekomen.

Niet minder ergerlijke staaltjes publiceert het rapport van Mgr. Sproll. Dit rapport is op 16 Juli 1935 door het bisschoppelijk ordinariaat te Rottenburg aan den Rijksstadhouder Muer te Stuttgart overhandigd, maar ook hier kwam geen enkel antwoord op.

Behalve beledigingen van zijn persoon, wandaden tegenover de Kerk en andere kath. gebouwen, citeert dit bisschoppelijk rapport allerlei citaten uit liedjes, die aan de Hitler-Jugend te Geillingen, Saulgen, enz. worden uitgedeeld en die deze jongens leren en zingen moeten. Zij bevatten allerlei schimpscheuten op de priesters, bisschoppen, Paus, zelfs wordt gespot met de H. Geest.

De Duitse priesters worden voorgesteld als een bende internationale schurken, aanhangers van de wierook en de knoflook.

Hierbij maken we melding van een strooibiljet dat te Spiers op de openbare straat aan de wandelaars werd uitgereikt en waarop o.m. het volgende fraaie versje voorkomt:

„Deutsche Männer, deutsche Frauen
Jetzt ist 's genug mit der Faulhaberei
Deutsche Männer, deutsche Frauen
Haut das schwarze Lumpenpack zu Brei!
Und wenn sie Zeder-Mordio schreien
Dann gib ihnen noch een Ding hinein.

De vertaling van dit fraais luidt als volgt:

Duitse mannen duitse vrouwen, thans is het genoeg met de Faulhaberei. (Zoals men weet heet de dappere Munchense kardinaal, Faulhaber). Slaat de zwarte schooiersbende tot pap en als ze moord en brand schreeuwen, dan geeft ze nog maar iets extra's er bij.

Ziehier de Duitse beschaving door het nazi-regiem tot stand gebracht ten voeten uit.

In het licht van deze officiële rapporten,en waarop nooit een antwoord kwam, komt de misdadigheid nu duidelijk aan het licht van het regiem, dat dezer dagen de kranten dwong een bericht op te nemen, dat het vernielen en besmeuren van kerkgebouwen, zoals officieel geconstateerd was, door katholieken zelf geschiedde, om de Hitler-Jugend de schuld te geven. Reeds meer dan vierhonderd kath. jongemannen zijn tot zware straffen veroordeeld wegens mishandeling van leden der Hitler-Jugend, terwijl de bisschoppen ons nu onthullen, hoe deze zaken in hun werk gaan.

En dan durft Dr. Schacht nog tegenover het buitenland te verklaren, dat niemand rechteloos is in Duitsland. Zelfs de bisschoppen zijn momenteel rechteloos in Duitsland.

Met grote belangstelling mag tegemoet gezien worden, op welke wijze thans de Duitse bisschoppen te Fulda, na een onuitputtelijk geduld, de hen met zoveel cynische brutaliteit toegeworpen handschoenen, hebben opgenomen.

BUITENLAND.

Ontwapening in Monte Carlo.

Prins Louis van Monte Carlo heeft het gehele leger van Monte Carlo ontslagen. De 76 militairen zijn met drie maanden opgezegd. De reden voor dit besluit is gelegen in de noodzakelijkheid te bezuinigen, tengevolve van de verminderde inkomsten aan de speeltafels. Eindelijk eens een verblijdend bericht van het ontwapeningsfront. Met geduld wachten we wie nu volgt.

Kinderverwaarlozing in Rusland.

Ondanks alle voorzichtigheid der Sovjets dringt bijwijlen toch een bericht door, dat sprekend is voor de zedelijke (!) vooruitgang in Rusland. De meest-primaire zedelijkheidsnormen gaan langzaam maar zeker verdwijnen. Zelfs de zo diep-menselijke liefde van de ouders tot het kind zal in het gezegende Rusland eens een zeldzaamheid worden. Oordeelt zelf: in Moskou hadden in het jaar 1934 meer dan 200.000 processen plaats waarbij de ouders beticht werden van ergerlijke verwaarlozing hunner kinderen. In het voorjaar 1935 bedroeg het aantal reeds 142.000. Om aan deze wantoestanden een einde te maken, heeft de Sovjet-regering een wetsontwerp in voorbereiding, dat binnenkort bekend gemaakt zal worden. Ouders, die zich aan hun plichten voor hun kinderen te zorgen onttrekken zullen met een jaar gevangenisstraf gestraft worden.

Wie het onkruid met kwistige hand zaait zal ook onkruid oogsten en meer dan hem lief is.

Het Nat. Soc. Congres te Neurenberg.

Dit congres, de Rijksdag van het derde Duitse Rijk, heeft vooral in het teken gestaan van het anti-communisme en de Joden, omdat zoals Hitler zeide, de bolsjewisten bijna zonder uitzondering uit Joden bestaan.

Ook werden er de volgende wetten aangenomen.

De vlaggenwet, de burgerwet en de wet voor de bescherming van het Duitse bloed.

De Vlaggenwet zegt, dat de Duitse kleuren, zwart, wit en rood zijn, en dat de nationale vlag de swastika is, die tevens koopvaardijvlag is. De Duitse burgerwet zegt, dat een Duits burger is, slechts een Duitser van Germaans of een daaraan gelijk bloed, die geneigd is de wetten van het Reich te respecteren. Het recht om Duits burger te zijn, wordt verkregen door een „brief van Duits burgerschap". De wet voor de protectie van Duits bloed bepaalt:

„Het huwelijk van een joods met een Duits persoon van Germaans bloed is verboden. Huwelijken die ondanks deze wet ingezegend worden, zijn van nul en generwaarde, zelfs indien de inzegening in het buitenland plaats vindt.

Sexuele betrekkingen tussen joden en Duitse onderdanen van Germaans of een daaraan gelijkstaand bloed, die niet getrouwd zijn is verboden. Het is aan een Joods huishouden verboden om vrouwelijke huisbedienden van Germaans of een daaraan gelijkstaand bloed in dienst te nemen, die beneden de 45 jaren zijn. Het is joden verboden de nationale vlag te hijsen en de nationale kleuren van Duitsland te laten wapperen. Aan de andere kant is het hen toegestaan de Joodse kleuren te hijsen.

Italië en Abessynië.

Telkens hoorden we deze week geruchten van een begin van de strijd tussen beide genoemde landen. Maar gelukkig bleken het telkens canards te zijn.

Intussen zijn de oorlogsvoorbereidingen in volle gang. In Abessinië is het leger en de bevolking van voedsel voorzien voor de tijd van 1 jaar. Op verschillende plaatsen worden valkuilen gegraven en op de plaats waar het eerste treffen wordt verwacht, zijn reeds troepen samengebracht.

Italië blijft doorgaan met troepenzendingen en heeft dezer dagen een lening gesloten om ook financieel sterk te staan.

Daarbij heeft het deze week zeggingschap weten te krijgen in de Irakolievelden en wel zo, dat thans 52% van het kapitaal in handen is der Italianen. En ten slotte schijnt het ook reeds meer direct aan het werk te zijn, daar Abessinië bij het Volkenbond een protest heeft ingediend, tegen het bijna dagelijks vliegen van Italiaanse vliegmachines over Abessijns grondgebied.

Intussen is men te Genève druk aan het vergaderen geweest.

Het comité van vijf heeft verschillende malen pogingen aangewend tot een verzoening, die alle zijn mislukt en tenslotte is Aloisi met 3 dagen uitstel maar naar Rome vertrokken, waar vandaag in de Italiaanse Ministerraad een besluit zal genomen worden.

In de verwachtingen hieromtrent zijn de mogendheden zeer pessimistisch en de oorlog wordt als onvermijdelijk beschouwd.

Engeland neemt ondertussen een zeer intimiderende houding aan.

In de Middellandse Zee heeft het thans 144 oorlogsschepen: 28 te Alexandrië, 20 aan de kust van Palestina, 6 te Suez, 20 te Aden en 70 te Gibraltar. Deze laatste stad is in sterke staat van verdediging gebracht en naar Malta zijn deze week nog zeven duizend man troepen gestuurd.

De „Daily Telegraph" maakte deze week melding van een krachtige stijging van de graanprijzen, toe te schrijven aan de oorlogsverwachtingen in zekere kringen, waardoor het kopen krachtig gestimuleerd wordt. Vooral mais wordt zeer gevraagd en het prijsniveau is hoger dan in de laatste 5 jaar. De markttoestand wordt dagelijks meer gespannen, daar verschillende grote leveranciers hun voorraden vasthouden in afwachting van het uitbreken van de vijandelijkheden.

Ook uit Tokio komen dergelijke berichten.

De Ver. Staten hebben maatregelen genomen om de uitvoer van wapenen te kunnen verbieden. In gevaar van oorlog zullen ze zich van alle handel in de Middellandse Zee onttrekken.

Erg vriendelijk ziet het er dus in Europa niet uit en wanneer Italië de oorlog begint en Engeland zijn sancties, als lid van de Volkenbond gaat toepassen, dan weten we nog niet, waarop dit conflict zal uitlopen.

NEDERLAND.

Minister de Graeff.

In de Italiaanse pers verschenen verschillende zeer scherpe artikelen, naar aanleiding van de redevoeringen, die de vertegenwoordigers der Kleine mogendheden te Genève uitspraken. In het bijzonder werd de Nederlandse afgevaardigde De Graeff aangevallen. Hij wordt betiteld als de „schoenpoetser van de laars van Engeland" als „een dikbuikig welgedaan heertje, die vrede predikt als men hem maar met rust laat en zijn buikje spaart".

ARUBA.

Ontploffing.

El „Despertador" maakt melding van een ontploffing in de haven van San Nicolaas, waardoor een Venezolaanse arbeider, die toevallig op een betrekkelijk grote afstand passeerde, het slachtoffer werd.

Aruba-team naar Suriname.

Volgens „El Despertador" is Woensdag van de Aruba Voetbalbond een elftal naar Suriname vertrokken.

CURAÇAO.

Bekendmakingen.

Aan den Ontvanger tevens Adjunct-Inspecteur der belastingen op Aruba J. H. Perret Gentil, is ingaande 12 September 1935 nog negen dagen vrijstelling van dienst wegens ziekte verleend met vergunning deze tijd op Curaçao door te brengen.

De Heer J. Polman is benoemd tot landmeter en tevens tot tijdelijk rooimeester.

De Heer Ph. H. Hartz, arts, is benoemd tot Patholoog-Anatoom in Curaçao.

Aan Mevr. M. D. V. Spitzer Vlieger, onderwijzeres 1e klasse, hoofd der openbare School te Philipsburg op St. Martin N.G., is ingaande 1 December 1935 op haar verzoek, eervol ontslag uit 's Lands dienst verleend.

Aan den vuurtorenwachter A. E. Hart is op zijn verzoek eervol ontslag uit 's Lands dienst verleend.

Uitslagen Examens.

Hulponderwijzer(es). Geëxamineerd: 7 candidaten. Geslaagd: Mej. P. B. Bernabela, Mej. L. A. F. Mercera, Mej. M. J. Morkos, Mej. M. L. Nicolaas, Mej. N. M. J. Pinto en Mej. R. N. William. Afgewezen 1 candidaat.

Onderwijzer(es). Geëxamineerd 4 candidaten. Geslaagd: J. R. Wong Loi Sing. Afgewezen 3 candidaten.

Spaanse taal. Geëxamineerd 4 candidaten. Geslaagd: Mej. A. R. Marmol en Mej. N. Senior. Teruggetrokken 1 candidaat. Afgewezen 1 candidate.

Engelse taal. Geëxamineerd 10 candidaten. Geslaagd: Mej. E. L. Eldermans, J. K. Z. Lampe, J. R. Quast, Mej. A. C. Schellens, H. J. da Silva, Mej. J.C. Veeris en J. H. A. Vermeer. Teruggetrokken 3 candidaten.

Franse taal. Geëxamineerd: 1 candidaat. Geslaagd H. P. Roozen.

Nuttige handwerken. Geëxamineerd 1 candidate. Geslaagd: Mej. J. A. Esser.

Fraaie handwerken. Geëxamineerd 4 candidaten. Geslaagd: Mej. S. B. Berghuis, Mej. M. J. Boelbaai, Mej. J. M. van Boxtel en Mej. A. Dubuo.

Handelskennis. Geëxamineerd en afgewezen 1 candidaat.

Handtekenen. Geëxamineerd: 3 candidaten. Geslaagd: M. J. da Silva en J. A. M. Smetsers. Teruggetrokken 1 candidaat.

Lichamelijke Oefening. Geëxamineerd 1 candidaat. Geslaagd J. K. Z. Lampe.

K.L.M.-Nieuws.

De heer van Bemmel, werktuigkundige der K.L.M., welke hier behulpzaam is geweest bij de montage van de „Oehoe" en jammer genoeg, ook zijn assistentie moest verlenen bij de terugzending van de romp ter reparatie in Nederland, is verleden week per s.s. „Costa Rica" naar Nederland vertrokken.

De volgende week zal eveneens de heer L. D. Stolk, het laatste hier nog aanwezige lid der oorspronkelijke Snip-bemanning per s.s. „Simon Bolivar" naar Nederland terugkeren. Reeds in Mei is hier aangekomen de heer den Hartog, die door de Directie der K.L.M. als plaatsvervanger voor de heer Stolk is aangewezen.

In verband echter met de komst van de „Oehoe" werd het verblijf van den heer Stolk op Curaçao tot eind September verlangd.

DE WERELD IN VOGELVLUCHT.

Overgenomen uit „Boletin Comercial" en „Curaçaose Volkskrant".

De boot „Bromptonmanor" met een bemanning van 17 man zonk op de hoogte van het eiland Wight in een geweldige storm, zoals men in geen twintig jaar langs de zuid-westelijke kust van Engeland en de zuid-oostelijke kust van Ierland gezien heeft.

Een andere boot met meer dan vijftig personen aan boord verkeerde in gevaar.

Een tram werd omgeslagen; de scheep- en luchtdienst voor de verbinding met het vasteland is gebroken.

Hull heeft officieel het leedwezen van zijn Regering aan Duitsland uitgedrukt voor de opmerkingen, door den New Yorksen Magistraat, Brodsky, gebezigd en door de Duitse regering als beledigend beschouwd.

Verschillende moeilijkheden ontstonden gedurende de vredesonderhandelingen tussen Bolivia en Paraguay. Men vreest zelfs voor het hervatten der vijandelijkheden.

Een vliegmachine van de Malek-luchtlijn is bij Bejuco op 56 mijl van Panama gevallen, met het gevolg, dat negen personen, waarvan acht passagiers zijn, van het leven beroofd werden.

Als gevolg van de toenemende oorlogsvrees stegen op de wereldmarkt de prijzen van granen, katoen, kunstzijde en staal.

UIT NEDERLAND.

Nadat gedurende de opening van de staten generaal het weer zeer slecht geweest was, verbeterde het tegen de middag toen het zonnetje af en toe kwam. Colijn mocht bij zijn aankomst op het binnenhof een ovatie van het wachtende publiek in ontvangst nemen. 's Middags maakten de beiden vorstinnen een rondrit door de stad en werden overal door een dichte menigte hartelijk toegejuicht.

De bankkoers werd Dinsdag met een percent verhoogd en op zes gebracht.

Een rederij te Scheveningen begon met de aflevering van 10.000 ton haring naar Rusland. Dezelfde firma wist het vorige jaar haar gehele vangst in de Sovjet republiek onder te brengen.

Bij een hevige uitslaande brand in de modemagazijnen van de firma Lampe te Rotterdam werden twee brandweerlieden door een neerstortende muur gewond.

Deze week vertrok een commissie bestaande uit drie marineofficieren voor een studiereis van 4 weken per Statendam naar Amerika. Zij reizen in gezelschap van den Heer Plesman van de K.L.M. en zullen hem adviseren bij het aanschaffen van zeevliegtuigen voor de K.L.M.

In dank ontvangen.

Van de Sceom, het reglement van deze R.K. Vereniging van Curaçaose handels- en kantoorbedienden.

Dr. B. Gelfmann.

Dr. Gelfmann heeft het derde district verlaten.

Zeven jaar heeft Dr. Gelfmann thans in Gouvernementsdienst doorgebracht en de laatste jaren in het derde district zijn niet de meest gemakkelijke geweest. Van Westpunt naar de baai van S. Michiel zijn het grote afstanden en daarbij nog scheepsdokter op Bullenbaai. Men begrijpt dat de dokter heel wat kilometers heeft verslonden.

Aan boord van de „Rotterdam" is Dr. Gelfmann op reis gegaan naar de Ver. Staten om in October weer terug te keren als havendokter op Aruba.

Goede reis, prettige vacantie en behouden terugkeer.

De postpakkettendienst voor Bonaire en Aruba.

Wij hebben indertijd reeds een ingezonden stuk opgenomen van Bonaire met een klacht over de postpakkettendienst.

Het schijnt dat deze moet gaan met de zeiler „Fedalma", waardoor o.a. op Bonaire de Kerstpakketten uit Amerika en Nederland met ongeveer een maand vertraging daar aankwamen.

Intussen waren er reeds een tiental andere barken op Bonaire aangekomen en had zelfs de Baralt het eiland reeds tweemaal aangedaan.

Eenzelfde klacht lezen we thans in „El Despertador".

De „Venezuela" kwam op 13 Aug. in Curaçao. 15 Aug. kwam de Flora op Aruba. 16 Aug. de „Libertador". 18 Aug. drie goletten, 19 Aug. de Lara en eindelijk 20 Aug. de Fedalma met de postpakketten.

We vinden deze klachten alleszins gerechtvaardigd en de bevoegde autoriteiten mogen daaraan wel eens hun aandacht geven.

Een kaart van Aruba.

Sinds kort is door het departement van Defensie een zeekaart van Aruba uitgegeven. De luitenant ter Zee Ruytenschildt heeft deze kaart met buitengewoon veel moeite en na minutieuze onderzoekingen weten samen te stellen. Naar wij vernemen zal hij eveneens een kaart van Curaçao samenstellen, welke nog geruimen tijd zal vorderen.

B. & N.b.

Touristenschepen.

Zaterdag a.s. 28 September wordt hier verwacht het touristenschip „Rotterdam", wat 21 Sept. van New York vertrek en 4 Oct. weer terugkeert.

De wet die huwelijken tussen Duitse, Arische onderdanen en Joden verbiedt, heeft haar invloed reeds in Holland doen gelden, daar zij ook volgens verdrag van 1922, ook van toepassing is op daar wonende personen van Duitse nationaliteit. Om deze reden was men genoodzaakt de voltrekking van een huwelijk tussen een Jood en een „Arische" te weigeren. Indien toestemming door een bevoegde Duitse autoriteit wordt verleend, zo het huwelijk plaats vinden.

De gewezen Indische planter K. L. Ingermann zal volgende maand, vergezeld van Marcel Ishartsink, naar Suriname vertrekken tot onderzoek van de terreingesteldheid voor een Europese kolonisatie; men meent een geschikt gebied gevonden te hebben, ten zuiden van de Wilhelminaketen in het westelijk gedeelte van het bakhuisgebergte.

Het terrein kan voor drie millioen gedurende 75 jaar in erfpacht verkregen worden. De eerste kolonistengroep bestaat uit 300 werklozen die alleen de uitrustingskosten betalen, zij zullen de eerste twee jaar voor kost en woning werken, daarna delen zij in de netto-winst.

Een der 3 Havilandvliegtuigen uitgezonden ter cartering van Nieuw Guinea, werd Vrijdag in de buurt van Rangoon in Br.-Indië vermist. De tweede piloot is een Nederlander.

In Amsterdam is Donderdag een grote protestmeeting gehouden tegen de toestanden in Duitsland. Zowel door Joden, Protestanten als Katholieken werd het woord gevoerd voor 6000 personen.

De Nederl. Regering is, met het oog op de internationale toestand begonnen met het aanschaffen van vliegtuigen, afweergeschut, schijnwerpers en het versterken der ammunitievoorraden.

Volgens de raming op de begroting van 1936 bedraagt het deficit ƒ 227.700, gebaseerd op de bruto-uitgave van ƒ 119.200.000. Een nieuwe belasting op plezierreizen naar het buitenland zal worden ingevoerd. De totale opbrengst van de nieuwe belastingen bedraagt volgens raming 26 millioen.

Ir. Stephan aanvaardde de uitnodiging van de Turkse regering om de reorganisatie en uitbreiding van de Turkse luchtmacht te leiden.

Het bekende trio van Renesse is thans per S.S. Venezuela na hun kunstreis door West-Indië teruggekeerd. In een persgesprek verklaarden zij zeer opgetogen te zijn over hun afwisselende tocht en waren zij over de behaalde successen buitengewoon tevreden.

De nieuwe internuntius, Mgr. Paolo Giobbe werd de 19de September uit Rome verwacht.

Een nieuwe loods.

De kapitein van de schoener Kyma, het zwarte jacht, dat enige tijd geleden onze haven binnenviel, en nog steeds aan de Handelskade ligt, zal worden opgeleid tot loods. Hij is thans aangenomen als leerling-tijdelijk-hulp-loods.

B. & N.b.

De Camia gezonken.

De bekende schoener Camia, die aan Mevrouw de Gorter behoort, kreeg op weg van Curaçao naar Coro averij, waarbij het schip water maakte.

Er waren verschillende passagiers aan boord, maar de kapitein wist nog met zijn schip bij Vela de Coro te komen, zodat allen konden worden gered.

Het schip was geladen met Portlandcement. Onder water wordt deze specie spoedig hard, als gevolg daarvan zal het schip wel niet meer kunnen worden gelicht. Het vaartuig was niet verzekerd.

Rijproeven voor het rijbewijs.

Ter kennisneming van belanghebbenden wordt gebracht, dat de Commissie belast met het afnemen der rijproeven voor het verkrijgen van een rijbewijs, in den vervolge zitting houdt aan de Politiewacht Berg Altena en wel op Donderdagen van 9 tot 12 uur voormiddag.

Passagiers, die zich op 6 September te Amsterdam op het ss. „Crijnssen" met bestemming Curaçao hebben ingescheept.

Familie Hese, Familie Lepelaars, Familie Opschoor, Familie Sipkes, Familie Trinler, Familie van Weer, Heer van Hoboken, Familie Klijn, Familie Lagerveld, Familie Nooyen, Heer Pistool, Heer Verbaan, Heer Wegman, Heer Martin, Heer v. d. Endt, en de Heer Boot.

K KRO O PHOHI-UITZENDING

Op Zondag, 22 September 1935. Van 15.30—16.30 uur A.Z.T. op Golflengten 16.88 en 19.71 M.

1. Mars
2. Uit de wereld van de film door A.v. Domburg
3. a. Mon Rêve, wals, E. Waldteufel
   b. Morgenblätter, wals, J. Strauss door de Kon. Mil. Kapel o.l.v. Kapt. C. L. Walther Boer (Gramofoonmuziek)
4. De Wereld in Vogelvlucht, door Paul de Waart
5. Van en Voor de Missiepost
6. a. Gipsy Moon, Borganoff door Richard Crooks, tenor
   b. Marie, Marie, M. Roland door de Comedian Harmonists. (Gramofoonmuziek).

Voor Hollands sprekende katholieken.

De wekelijkse kerkelijke diensten in de stadparochies.

Parochiekerk Pietermaai:

's Zondags:
H.H. Missen: 4½. 6. 7½ (kindermis). 8½ (Hoogmis).
Lof: 's Avonds 6½.
In de week: H.H. Missen 6. 6½ uur.

Parochiekerk Otrabanda.

's Zondags:
H.H. Missen: 4¾. 7 (kindermis) 8½ (Hoogmis) met Hollandse preek.
Lof: 's avonds 7 uur.
In de week: H.H. Missen 6. 6½ uur.

Isla kerk.

's Zondags:
H.H. Missen om 5 uur en kwart voor 8 (met Hollandse preek)
Biechthoren — Zaterdag van 4—6 uur.

Parochiekerk San Mateo:

's Zondags:
H.H. Missen 4¾. 7 (Kindermis). 9 uur (Hoogmis).
Lof: 's avonds 7.
In de week: H.H. Missen 6. 6½.

In de 3 parochies bestaat er gelegenheid om te biechten:

Iederen morgen na de H.H. Missen en iedere avond om 6¾.

's Zaterdags de gehele morgen en na de middag van 4—6; en 's avonds van 6½—8½.

Politieberichten.

Nabij Bartoolbaai in het 3e District is de 15-jarige J. terwijl hij op de rotsen aan de zeekant visaas zocht, door een grote golf van de rotsen afgeslagen en mede in zee gesleurd. Zonder meer boven water te komen is de jongen verdronken. Twee andere, in zijn nabijheid eveneens aaszoekende jongens, konden hem, door de hoge zeeën niet helpen en hebben hem voor hun ogen zien verdrinken. Zijn lijk is nog niet gevonden.

Terzake mishandeling werden 3 aangiften gedaan, welke zaken worden onderzocht.

Aangifte werd gedaan dat een ongehuwde moeder haar 9 maanden oud kind had mishandeld. Uit het ingestelde onderzoek bleek dat de mishandeling wel is waar had plaats gevonden, doch dat de moeder vermoedelijk niet geheel toerekeningsvatbaar is. Na gehouden geneeskundig onderzoek is zij opgenomen in Monte Cristo. Het kindje is ondergebracht in het St. Elisabethsgesticht.

Werd aangifte gedaan van een geval van mogelijke verduistering en poging tot oplichting. Terzake wordt een onderzoek ingesteld.

De politie heeft een inval gedaan in een huis te Cher Asile alhier, alwaar door den bewoner gelegenheid werd gegeven tot hazardspel. De bewoner is terzake hiervan bekeurd, terwijl een groot aantal deelnemers aan het spel eveneens proces-verbaal is aangezegd. Een der medespelenden, zekere A. heeft tijdens de inval een der politiemannen, die hem wilde arresteren een klap in het gezicht gegeven en zich tegen zijn aanhouding verzet. Terzake hiervan is deze man aan de politiehoofdwacht in bewaring gesteld.

Door de 33-jarige vrouw S. is aangifte gedaan, dat haar buurvrouw genaamd Ch. haar met een bijl had bedreigd en met een strijkijzer naar haar heeft gegooid.

De politie heeft procesverbaal opgemaakt terzake wederzijdse mishandeling contra de manspersonen B. en R. die elkander wederkerig met een mes hadden gesneden. B. is op advies van dokter Winkel in het ziekenhuis opgenomen, terwijl R., na verbonden te zijn, huiswaarts kon keren.

In de woning van den 32-jarigen ter H. is men, vermoedelijk met behulp van valse sleutels, binnengedrongen, waarna men een flink bedrag aan geld heeft ontvreemd. De politie is den vermoedelijken dader op het spoor.

Brand op Scharlo.

Woensdagmorgen omstreeks 10.10 uur werd de politiebrandweer gealarmeerd voor een brand woedende in perceel Scharloo 65, bewoond door den Heer Tischer. Toen enige minuten later de brandspuit ter plaatse verscheen, sloegen de vlammen reeds op verschillende plaatsen uit. In verband hiermede werd het bericht „zware uitslaande brand" verzonden en rukten de beide andere brandspuiten eveneens uit.

Na aankomst van de tweede brandauto die spoedig de eerste gevolgd was kon het vuur hetwelk aanvankelijk met twee stralen aangetast was, met vier stralen bestreden worden. Dit aantal kon tot zes opgevoerd worden toen de spuit van Otrabanda welke in verband met de brug, om het Schottegat moest rijden, ter plaatse gekomen was.

In verband met de felheid waarmede de brand reeds woedde toen de brandweer ter plaatse kwam en de omstandigheid dat er groot gevaar bestond voor de belendende gebouwen, werd besloten zich hoofdzakelijk te bepalen tot beperking van het vuur tot de villa van den heer Tischer. Te omstreeks kwart over elven was het ernstige gevaar voor uitbreiding geweken. Te twaalf uur kon bevel gegeven worden dat twee spuiten konden inrukken. Met de nablussing welke nog enige uren duurde, bleef één spuit belast. In de namiddag is door personeel van Openbare Werken een aanvang gemaakt met het omverhalen van de muren der geheel uitgebrande villa.

Naar de oorzaak van de brand wordt door de politie een onderzoek ingesteld. Verzekering dekt de schade.

GEMENGD NIEUWS.

Tegen zedenverwildering.

De Spaanse Katholieken hebben het voorbeeld genomen aan Katholiek Amerika, dat voor kort een felle strijd heeft aangevangen tegen de openbare onzedelijkheid. De Spaanse Nationale Vereniging „Het Gezin" heeft te Sevilla en op enkele andere plaatsen een congres gehouden, hetwelk uitsluitend was gewijd aan de behandeling van het filmvraagstuk. Op dit congres werd besloten in enkele honderden steden een commissie te benoemen, welke met de plaatselijke actie dient te worden belast.

Voorts is aan alle Katholieke bladen, onwillekeurig welke politieke richting deze bladen ook volgen, verzocht wekelijks een lijst te publiceren van de films welke het bestuur van voornoemde vereniging als ontoelaatbaar acht voor de Katholieken.

Met goedkeuring van het Episcopaat, zo meldt men uit Madrid, is besloten de Spaanse regering te verzoeken een commissie te benoemen, welke is belast met de filmkeuring.

Verder is de Vereniging voornemens een weekblad op te richten, hetwelk men „Ediciones Cinomatograficos Espanoles" zal noemen en hetwelk geheel aan het filmvraagstuk van de hedendaagse tijd zal zijn gewijd. Onder de Spaanse Katholieke jeugd wordt eveneens een actie gevoerd.

Politiek katholicisme.

In de „Nieuwe Eeuw" bespreekt Oudeis de nieuwe Kulturkampf in Duitsland.

Daarbij doet zich hetzelfde verschijnsel voor, hetwelk anti-clericalen van een andere — liberale en Marxistische — soort veelal vertoonden: de scheiding tussen een kerkelijk en een politiek katholicisme.

Tegen dat kerkelijke katholicisme heeft men niets geen bezwaar — ieder moet op zijn manier zalig worden. Dat kerkelijke katholicisme mag zich tussen de kerkmuren uitleven in vrome prediking over hemelse dingen en in gebed, maar daarmee heeft het zijn taak ook volbracht. Als het daarbuiten komt, als het de aardse beslommeringen, als het de jeugdopvoeding, als het ook de politiek wil doorlichten met visies op de eeuwigheid, dan is het heerszucht van sluwe priesters, dan is het een onduldbare machtsoverschrijding, dan dient de Staat gestreng op te treden. Zo was het in Frankrijk, in Spanje, in Portugal, zo is het nu nog in Mexico.

De tegenvoeter van liberalisme en Marxisme gebaart zich net eender in Duitsland.

Het katholicisme heeft buiten kerk en sacristie niets te maken, daar zal de Staat de zaakjes wel opknappen. Als die de jeugopvoeding volgens zijn methodes ter hand neemt, als die het Ras wil beschermen en verbeteren door sterilisatie en Jodenvervolging, dan hebben de katholieken dat ook rustig te aanvaarden. Anders worden ze onruststokers, oproerlingen, die met straffende hand tot betere gedachten moeten worden gebracht.

Wie iets weet van de historie, zal zich over deze gang van zaken niet verbazen. Menselijke kortzichtigheid is onverwoestbaar. Maar ook is onafwendbaar de nederlaag van wie zich vergrijpt aan de kerk.

DE FILM VAN DE WEEK.

Van 22 tot en met 29 September 1935.

A. Onderstaande films kunnen beschouwd worden als niet aanstotelijk en geschikt voor publiek vermaak.

In Cinelandia.

Little Women.
Charlie Chan in London.
Wild Cargo.
Love Time.
Kid Millions.
Chandu.

Roxy.

Little Women.

In Hollywood.

Gold Diggers 1935.
Bengal Lancers.

B. Onderstaande Films bevatten gedeeltes die aanstoot kunnen geven, wegens gewaagde toespelingen, grofheden, misleidende voorstelling van zaken of gebrek aan kiesheid. Deze films worden niet positief goed- noch afgekeurd, maar zijn TOELAATBAAR VOOR GEESTELIJK VOLWASSENEN.

In Hollywood.

Flying down to Rio.
Naugthy Marietta.

De andere in deze lijst niet genoemde films, moeten of wel omdat ze slecht zijn, of wel omdat hier geen beoordeling over gegeven is, vermeden worden.

Ter kennisneming van belanghebbenden wordt gebracht dat de Commissie belast met het afnemen der rijproeven voor het verkrijgen van een rijbewijs in den vervolge zitting houdt aan de Politiewacht Berg Altena en wel op Donderdagen van 9 uur voormiddags tot 12 uur middag.

De Vereeniging voor Ziekenverpleging op Curaçao

biedt haar leden:

bij opname in een ziekenhuis derde klasse vergoeding voor:

LIGKOSTEN,

in het St. Elisabeth's Gasthuis	tot een max. van	25 dagen
„ „ Sanatorium „Het Groene Kruis"	„ „ „	25 „
„ de Thelma-kliniek	„ „ „	18 „
kosten van verband- en geneesmiddelen	**tot een max. v.**	**F. 15,--**
„ „ **gebruik operatie-kamer**	„ „ „	**F. 10,--**
„ „ **vervoer naar Ziekenhuis**	„ „ „	**F. 7,50**

tegen 8 cent per week per persoon boven de 15 jaar en 5 cent per persoon beneden de 15 jaar, met een maximum van 40 cent per week voor een gezin,

benevens:

Operatie-kosten tot een max. van F. 100,--, volgens tarief, zooals op de Alg. Vergadering van 5 Sept. 1935 is vastgesteld.

N.B. Dr. P. H. MAAL en Dr. SCHEFFELAER KLOTZ hebben zich ten opzichte van onze Vereeniging bereid verklaard, zich aan het vastgestelde tarief te houden.

Kosten van verzekering tegen operatiekosten bedragen voor leden 4 cent per week per persoon boven de 15 jaar en 2 cent voor personen beneden de 15 jaar.

Het maximum van de verzekering van alle hierboven genoemde kosten bedraagt 60 cent per week voor een gezin.

N.B. Als lid worden alleen gezonde personen aangenomen. Het entree-geld bedraagt F. 0,50 inschrijving.

Hun, die aanspraak op p.p. behandeling kunnen doen gelden, d.w.z. die een kaartje bij het Gouvernement kunnen koopen voor kostelooze behandeling, wordt aangeraden geen lid te worden.

Adverteer steeds in dit blad.

Bijblad van de „AMIGOE DI CURAÇAO" van 21 SEPTEMBER 1935.

SPORT-RUBRIEK.

Officiële Mededelingen VAN "De Curaçaose Voetbalbond."

WEDSTRIJD-UITSLAGEN.

Zondag, 15 September 1935.

A-klasse: TRAPPER—BISMARCK 0—1
H.V.V.—VOLHARDING 2—1 (wedstrijd gestaakt).
B-klasse: AJAX II—HERCULES II 1—2
ATLETICO—TRANSVAAL II 3—0

STAND COMPETITIE-WEDSTRIJDEN.

Zondag 15 September.

A-klasse:	Gesp.	Gew.	Gelijk	Verl.	Doelpunten voor	tegen	Punten	Gem.
BISMARCK	8	6	1	1	14	7	13	1.63
JONG HOLLAND	8	5	2	1	15	6	12	1.50
R.C.C.	7	4	2	1	15	6	10	1.43
VOLHARDING	7	5	0	2	10	4	10	1.43
HERCULES	8	3	2	3	9	10	8	1.—
AJAX	7	1	4	2	1	6	6	0.86
TRAPPERS	9	3	1	5	9	8	7	0.78
M.S.V.	9	3	1	5	14	15	7	0.78
H.V.V.	7	1	2	4	7	15	4	0.57
TRANSVAAL	6	1	1	4	3	8	3	0.50
ASIENTO	6	0	2	4	3	15	2	0.33
B-klasse:								
SCHERPENHEUVEL	4	4	0	0	14	2	8	2.—
VOLHARDING II	6	5	0	1	10	2	10	1.67
BISMARCK II	4	2	1	1	5	4	5	1.25
HERCULES II	8	5	0	3	10	11	10	1.25
R.C.C. II	6	3	1	2	14	10	7	1.17
JONG-HOLLAND II	7	3	2	2	15	5	8	1.14
TRAPPERS II	6	2	2	2	9	8	6	1.—
M.S.V. II	4	2	0	2	7	8	4	1.—
ASIENTO II	3	1	0	2	2	4	2	0.67
AJAX II	7	2	0	5	6	15	4	0.57
ATLETICO	7	2	0	5	6	7	4	0.57
TRANSVAAL II	8	1	0	7	7	29	2	0.25

WEDSTRIJD-PROGRAMMA.

Zondag 22 September.

MUNDO NOBO:

BISMARCK II—VOLHARDING II
Aanvang 3.15 precies.
Scheidsrechter Oehlers.

AJAX—R.C.C.
Aanvang 4.30 precies.
Scheidsrechter: Corsira.

DE HOOP:

M.S.V.——TRANSVAAL
Aanvang 4.30 precies.
Scheidsrechter Winters.

RIO CANARIO:

ASIENTO—JONG HOLLAND
Aanvang 4.30 precies.
Scheidsrechter Hagendijk.

Zondag 29 Sept.

MUNDO NOBO:

ATLETICO—JONG-HOLLAND II
Aanvang 3.15 precies.
Scheidsr. de Rooy.
VOLHARDING—TRAPPERS
Aanvang 4.30 precies.
Scheidsr. Hagendijk.

DE HOOP:

AJAX—BISMARCK
Aanvang 4.30 precies.
Scheidsr. Winters.

RIO CANARIO:

ASIENTO—TRANSVAAL
Aanvang 4.30 precies.

SCHERPENHEUVEL:

SCHERPENHEUVEL—HERCULES II
Scheidsr. Dijk.

Zondag, 6 October.

MUNDO NOBO:

HERCULES—TRANSVAAL
Aanvang 3.15 precies.

JONG-HOLLAND—H.V.V.
Aanvang 4.30 precies.

DE HOOP:

AJAX II—BISMARCK II.
Aanvang 3.15 precies.

ATLETICO—M.S.V. II
Aanvang 4.30 precies.

RIO CANARIO:

ASIENTO—R.C.C.

De 1e Secretaris is telefonisch te bereiken onder **No. 640.**

De vereniging „AJAX" is beboet met *f* 0.50 volgens art. 18 R.C.W.

HET BESTUUR.

1925 De Trappers 1935.

Op 17 Sept. 1925 was het tien jaar geleden, dat de C.S.C Trappers door 'n twaalftal energieke vrienden werd opgericht. De naam Trappers heeft zich in deze tien jaar een goede klank verworven, wat het sportgehalte van de club aangaat, maar meer nog wat betreft de sportiviteit van haar leden.

Daar zit levenskracht in die club. Van 'n klein vriendenkringetje is zij uitgegroeid tot 'n vereniging met 'n grote vijftig werkende leden, vrienden, die elkaar door dik en dun trouw blijven. En wat van zo'n groot belang is: steeds heeft men gezorgd, dat de hoge idealen levendig worden gehouden en dat de sportiviteit en hartelijke hoffelijkheid niet beperkt blijven binnen de krijtlijnen, maar ook worden overgedragen op 't practische leven. En dit alles tot meerdere eer van God. Dat zijn de ware sportidealen.

De C.S.C. Trappers heeft gemeend deze heugelijke gebeurtenis te moeten vieren met de uitgave van een gedenkboekje en een waarlijk godsdienstige en sportieve viering op Zondag 22 Sept. Om 4 uur v.m. wordt op Pietermaai een H. Mis opgedragen voor het geestelijk en tijdelijk welzijn van de club, en om 3 uur n.m. hebben op Scherpenheuvel een tweetal wedstrijden plaats.

Moge het sympathieke „Trappers" steeds toenemen in innerlijke en uiterlijke bloei. Moge zij haar hoge idealen rein en levendig houden in lengte van dagen, tot sieraad voor de Curaçaose sportwereld!

SPORT IN NEDERLAND.

Voetbal-Competitie.

Afdeling I.

AJAX—K.F.C.	3—1
XERXES—A.D.O.	0—3
HAARLEM—R.C.H.	3—2
V.S.V.—D.V.S.	1—1

Afdeling II.

S.F.C.—STORMVOGELS	0—0
D.F.C.—D.H.C.	2—0
BLAUW-WIT—FEYENOORD	1—0
EXCELSIOR—V.U.C.	2—1

Afdeling III.

WAGENINGEN—P.E.C.	1—0
A.G.O.V.V.—S.C.H.	2—1
Enschedese boys—TUBANTIA	3—1
HERACLES—ENSCHEDE	3—2
Z.A.C.—GO-AHEAD	1—0

Afdeling IV.

BLEYERHEIDE—N.A.C.	0—0
LONGA—ROERMOND	0—0
B.V.V.—P.S.V.	2—2
M.V.V.—N.O.A.D.	4—0
EINDHOVEN—JULIANA	1—0

Afdeling V.

FRIESLAND—HOOGEZAND	3—1
H.S.C.—BE QUICK	3—0
ACHILLES—VEENDAM	2—5

(Naar de Cur. Volkskr.)

Heeft Atlantis bestaan?

Prof. Vening Meinez heeft door zijn zwaartekrachtmetingen op de K XVIII, volgens de eerste berichten althans, ervaringen opgedaan, die een ernstige slag zouden hebben toegebracht aan de theorie van Wegener.

Volgens deze theorie zou de Atlantische Oceaan zijn ontstaan door het loslaten en afdrijven van de beide Amerika's van Europa en Afrika.

Volgens de theorie van Vening Meinez, zou de Atlantische Oceaan zijn ontstaan **door landverzakking.**

Vanzelf zal deze theorie weer de vraag doen stellen welke we boven dit artikel plaatsen.

Richard Clavering in Current History New York Januari 1934 schrijft erover:

Voor de meesten, die wel eens van Atlantis hebben gehoord, is dit woord ongetwijfeld verbonden met de gedachte aan een mythe, ontsproten aan de fantasie van de een of andere verteller uit langvervlogen tijd.

Maar is het wel een mythe? Het bericht dat een expeditie onder Duitse auspiciën een nieuw onderzoek naar de gesteldheid van de bodem van de Atlantische Oceaan zal instellen, heeft nieuw voedsel gegeven aan een belangstelling, die sinds talloze eeuwen heeft bestaan. Deze expeditie van graaf Byron Kuhn de Prorock beschikt over een jacht, een duikerklok en een onderzeeboot van de meest moderne constructie. Het interessantste onderdeel der expeditie is ongetwijfeld de duikerklok, die drie ramen bezit en waarmee men een diepte van 750 meter wil bereiken. Zij is voorzien van een draaistoel ten gerieve van den waarnemer, wiens taak het zal zijn, foto's te nemen. Het vereiste licht wordt verkregen met behulp van een diepzeelamp, die de sterkte heeft van een groot zoeklicht en eveneens draaibaar is.

De Atlantis-theorie gaat uit van het idee, dat een groot deel van het gebied, waar zich thans de Atlantische Oceaan bevindt, eertijds land is geweest. Het zou een archipel zijn geweest, waarvan het grootste eiland Atlantis heette, welks bevolking een hoge trap van beschaving zou hebben bereikt.

De vroegste vermelding treft men bij Plato aan, die in zijn Timaeus een verhaal vertelt, dat zijn over-grootvader uit de mond van den wijsgeer Solon had gehoord. Volgens dit verhaal was Atlantis eens een groot en schitterend rijk, „dat het gehele eiland (Atlantis) en verscheiden andere eilanden omvatte en zich ook uitstrekte over gedeelten van het (tegenovergelegen) vasteland." Niet tevreden met het land, dat zij reeds bezaten, trokken de mannen van Atlantis op nieuwe veroveringen uit, in het verloop waarvan zij er in slaagden, die gedeelten van Libyë aan zich te onderwerpen, welke gelegen waren binnen de zuilen van Hercules (Gibraltar) tot aan Egypte, terwijl zij in Europa het land tot en met Tyrrhenië (Italië) veroverden. Daarop vielen zij ook Griekenland aan, doch de Grieken slaagden er niet slechts in, de aanvallers af te weren, doch zij verdreven hen zelfs uit alle landen, die zij in het gebied der Middellandse Zee aan zich hadden onderworpen. Deze strijd zou zich omstreeks 9600 vóór Christus hebben afgespeeld.

Later — aldus had Solon verder verhaald — werd Atlantis door hevige overstromingen geteisterd. Bij een of in het verloop van een aantal dezer rampen verdween het eiland onder de spiegel der zee.

Wanneer men met betrekking tot het probleem van Atlantis over geen andere gegevens zou beschikken dan over Plato's relaas van het verhaal van Solon, zou men terecht kunnen aannemen, dat het uit zijn eigen brein was ontsproten. Inderdaad hebben de geleerden lange tijd geweigerd, aan het verhaal geloof te schenken. De moderne geologie en paleontologie, evenals een aantal ontdekkingen, die in de jongste tijd op de zeebodem zijn gedaan, hebben de Atlantis echter binnen het bereik der mogelijkheden gebracht.

Een dezer ontdekkingen dateert van 1898. Bij het leggen van een kabel van Brest naar Kaap Cod brak een der strengen op 800 km ten Noorden van de Azoren af in 1700 vadem diep water. Bij de pogingen den drenkeling weer op te vissen, werden ook bodemmonsters en stukjes rots mee opgehaald, die bij microscopisch onderzoek uit lava bleken te bestaan. Een nader onderzoek bracht aan het licht, dat de zeebodem op die plek alle eigenschappen vertoonde van een bergland met hoge toppen en diepe dalen.

Toen enkele jaren later de vulkaan Mont Pelée op Martinique tot uitbarsting kwam, ontdekte men, dat lava die in water komt, plotseling stolt, terwijl de lava die op het land blijft, wekenlang nodig heeft om af te koelen. Monsters van beide soorten lava werden microscopisch onderzocht, waarbij men duidelijke verschillen in de structuur van hun kristallen waarnam.

Verder bleek bij vergelijking met de monsters lava, welke men in 1898 uit de Atlantische Oceaan had opgevist (en die bewaard worden in het Musée de l'Ecole des Mines te Parijs), dat men hierbij eveneens te doen had met lava, die onder atmosferische omstandigheden was gestolt. Zou de stolling plaats hebben gehad op 1700 vadem onder water, dan zou de lava anders zijn gekristalliseerd. De voor de hand liggende gevolgtrekking is, dat de vulkaan, die deze lava heeft uitgebraakt, ten tijde der eruptie boven de huidige waterspiegel moet hebben uitgestoken, aangezien de lava op het land is afgekoeld.

Verder wordt door de geologen verklaard, dat lava die aan de inwerking van zeewater is blootgesteld, binnen 15.000 jaar grotendeels in haar elementen uiteenvalt. De lava, die men had opgehaald, was intact, zodat de eruptie nog geen 15.000 jaar geleden moet hebben plaats gehad.

Tussen de structuur van Europa en Noord-Amerika, evenals tussen die van aequatoriaal Afrika en Brazilië bestaat een opvallende overeenkomst. Tal van bergketens aan beide zijden strekken zich uit tot aan de kust van de oceaan. Daar houden zij zó plotseling op, dat men moet veronderstellen, dat zij zich in vroeger tijden verder hebben uitgestrekt dan tegenwoordig, of dat zij wellicht zelfs met elkaar in verbinding hebben gestaan. Het is zeer wel mogelijk, dat de Azoren, Tristan da Cunha en de rotsen van St. Paul de laatste resten zijn van een enorm continent, dat zich eenmaal tussen Afrika en Zuid-Amerika heeft uitgestrekt, doch dat intussen onder de zeespiegel is weggezonken. Op soortgelijke wijze zijn ook de West-Indische eilanden overblijfselen van een veel groter geheel.

In de vorige eeuw is de gehele bodem van de Atlantische Oceaan met behulp van echopeilingen in kaart gebracht. Daarbij bleek zich een grote bergrug uit te strekken, die bij de kust van Ierland begint, zich Zuidwaarts uitstrekt via de Azoren en vervolgens in Zuid-Westelijke richting loopt tot in de nabijheid van de Amazone. Daarna buigt de bergrug weer naar het Oosten, loopt via de St. Paul's rotsen, vervolgens ten Noorden van het eiland Ascension en daarna weer recht naar het Zuiden naar Tristan da Cunha. Gemiddeld is deze bergrug 3000 meter hoger dan het overige bed van de Atlantische Oceaan, zodat men kan concluderen, dat de genoemde eilanden de toppen zijn van een verdronken bergland.

Verder heeft men kunnen vaststellen, dat de bergkam over zijn gehele lengte met vulkanische uitwerpselen is bedekt. Op 250 km afstand van de Straat van Gibraltar, waar volgens Plato Atlantis moet hebben gelegen, bleek de zeebodem zich over 'n afstand van slechts enkele kilometers eensklaps van 2700 tot 1600 vademen diepte te verheffen.

Op grond van deze feiten moet de hypothese, dat Atlantis inderdaad heeft bestaan, als gewettigd worden beschouwd. Dat dit land in de loop der tijden als gevolg van vulkanische erupties onder de zeespiegel is verdwenen, waarbij enkele resten boven het water zijn blijven uitsteken, wordt thans door vele bekende geleerden aangenomen.

Een aantal biologische feiten ondersteunt de theorie van Atlantis.

Een bepaalde robbensoort, die steeds in de nabijheid der kusten blijft en zich nimmer op de open oceaan waagt, wordt zowel in de Middellandse Zee als in West-Indië aangetroffen. In de duizenden kilometers brede oceaan, die de beide variëteiten scheidt, komt geen van beide, voorzover men weet, voor. Bij de zeekoeien doet zich hetzelfde geval voor; een der variëteiten vindt men aan de Westkust van Afrika, de andere variëteit aan de Oostkust van Zuid-Amerika en beide soorten leven uitsluitend in de nabijheid der kusten. De grote afstand, die de beide variëteiten scheidt, schijnt er op te duiden, dat de voorouders dezer dieren een kustlijn hebben gevolgd, die thans net meer bestaat.

Een interessant studieobject vormt ook een soort pootloze hagedissen, die het grootste deel van haar leven in mierenhopen slijten. Zij komen uitsluitend voor in het gebied van de Middellandse Zee, Afrika en Amerika. Met geen mogelijkheid zouden zij de oceaan kunnen oversteken en toch vindt men ze ook in

300 jaren Frans-West-Indië.

door W. DE BARBANSON O.P.

Wat Curaçao enkele jaren geleden gevierd heeft, dat vieren de Franse West-Indische kolonies dit jaar: n.l. het feit dat hun gebieden 300 jaar onder hun bestuur staan.

Er komt in het najaar dus feest op Martinique en Guadaloupe, in Guyane en in een schuimende voor-feest-stemming hebben ze ook al een gratieuse invitatie buiging gemaakt naar hun weggelopen zusje Haïti om mede ter bruiloft te komen.

De Franse Antillen genieten de eer door Columbus zelf ontdekt te zijn op zijn tweede reis in 1493 en hij moet toen van Guadaloupe de omschrijving gegeven hebben van een uitgebreid bergachtig eiland bedekt met een machtige plantengroei en overheerst door een in werkingzijnde vulkaan. Dat is de Soufrière, een 1500 M. hoog en die nog altijd zijn gassen uitstoot, zonder veel schade aan te richten. Maar hij zal zich nog eens zo verraderlijk tonen als de iets lagere Mont-Pelée op Martinique, die ook voor onschuldig gold, maar op een mooie ochtend in 1902 plotseling een gaswolk uitblies over de stad St. Pierre, waarbij alle 35.000 inwoners omkwamen. Deze eilanden kennen nog andere natuurrampen: aardbevingen waarbij de steden als Port-de-France (hoofdstad van Martinique) half verwoest werden en de orkanen waarvan wel apart een droevige geschiedenis van verwoesting kon geschreven worden, zoals van 1780 waarbij 7000 personen het leven lieten, die van 1788, waarbij de kathedraal van Port-de-France, 7 kerken en 140 huizen verwoest werden of als u liever feiten van de latere tijden wilt: de cycloon op Martinique van 1891 die 1800 mensenlevens eiste of die op Guadaloupe enkele jaren terug (1928) met zijn 3000 doden.

Maar tegenover die barbaarse natuur staat ook een lachende. Wat een overvloedige plantengroei is er niet, die de bewoners rijk kunnen maken. Hoe staan er nu nog hele bossen met bomen zo dik, dat een man die niet omvatten kan en is een door de orkaan van 1928 verwoest gedeelte van Guadaloupe nu al weer niet zo overwoekerd met plantengroei dat geen mens er meer door kan.

Wat al niet een variatie van varens, van de kleinste soorten tot de houtachtige toe, waarvan het hout tot in zijn draadfijne nerven onverwoestbaar is. Een geleerd botanist, Mazé, schat het aantal varens in de Guadaloupse bossen dubbel zo groot als in de Europese, terwijl de niet minder beroemde père Duss bijna 250 soorten verzameld heeft.

Het is het land van bomen, planten en bloemen, het is het land van rivieren, beken en watervallen. Telt het eigenlijke Guadaloupe niet meer dan 80 rivieren en beken met watervallen van 80 tot 125 M. hoogte? Vinden wij er niet talrijke warme bronnen waar zieken genezing komen zoeken in het krachtige mineraalwater? Zeer juist hebben de Caraïben Guadaloupe „Karukera" genoemd n.l. het „watereiland" evenals Martinique „Mardina" was, het „bloemeneiland".

De bewoners ten tijde der ontdekking waren de Caraïben, stamverwanten van de bewoners langs de Orinoco.

Columbus bezocht de kleine Antillen nogmaals in 1502 en zoveel had men wel ontdekt dat Guadaloupe aangewezen werd als de plaats waar de vloten hun watervoorraad moesten voorzien, maar verder was de Spaanse aandacht op Mexico en Peru geconcentreerd. Ze waren dus vrijwel in hun oorspronkelijke toestand gelaten, toen in 1626 Pierre d'Esnambuc, als alle Normandiërs een avontuurlijk zeeman, van Dieppe vertrok om eens te gaan kijken op St. Christophe (St. Kitts). 1). Het eiland beviel hem wonderwel en daarom klopte hij na zijn thuiskomst aan bij kardinaal Richelieu. Deze gaf hem en zijn trouwe compagnon Urbain de Roissey het privilege om: „de eilanden St. Christophe en Barbados te doen bevolken en te bewonen." De 31ste October 1626 passeerde dan ook op het paleis van den kardinaal de akte waarbij de „Compagnie de Saint Christophe et Isles adjacentes" werd opgericht en waarin Richelieu meteen maar 10.000 van de 45000 pond aandelen nam, hij fourneerde tenminste voor 8000 pond een schip en 2000 pond in baar geld. D'Esnambuc kon dus vertrekken. Met 322 man scheepte hij zich in te Slavie op het schip „La Catholique", terwijl Urbain de Rossey 210 man om zich verzamelde in Bretagne, die verdeeld werden over de brigatijn „La Victoire" en het fregat „ La Cardinale". Gezamelijk hieven de drie schepen het anker de 4de Februari 1672. Weldra bleek er gebrek aan levensmiddelen en zelfs aan water, de helft der manschappen kwam dan ook maar aan op St. Christophe, na een reis van 63 ellendige dagen.

Wel begonnen zij zo spoedig mogelijk de grond te bewerken, maar voor hun planterij iets had opgebracht, moesten zij leven van wat fruit, schelpdieren, krabben en water.

In 1631 zond de kardinaal aan D'Esnambuc een medebestuurder in de persoon van den jonker Charles Lienard, seigneur de l'Olive. Deze Olive vervulde de wens van Richelieu en D'Esnambuc en onderwierp de naburige eilanden aan een nader onderzoek. Men kocht een fluitschip, dat werd toevertrouwd aan D'Orange, die de eilanden Dominica, Martinique en Guadaloupe moest onderzoeken om een betrouwbaar rapport uit te brengen, zodat men kon beoordelen welk het meest geschikt zou zijn om er een kolonie te stichten. (Deze heer d'Orange was ook een Normandiër, en wel van Couville, niet ver van Cherbourg, in Cotentin). 2)

Hij ondernam dan de reis zo gewetensvol mogelijk en kwam tot de conclusie dat Guadaloupe, naar zijn beste weten, het gemakkelijkste en het voordeligste was ter bewoning. Maar mensen en geld ontbraken. L'Olive en d'Orange trokken naar Frankrijk waar ze niet al te veel moeite hadden kardinaal Richelieu te overtuigen van de noodzaak een nieuwe poging te wagen. De Compagnie de St. Christophe werd omgezet in een „Compagnie des Isles de l' Amérique" waarvoor de akten ten overstaan van de nodige notarissen, de 12 Februari 1635 getekend werden wederom in de rue Saint Honoré, ten kardinaalspaleize. De akte bevatte 16 artikelen. De kolonisatie van St. Christophe werd voortgezet en de Compagnie zou het recht hebben zich op alle eilanden te vestigen tussen de 10e en 20e graad noorderbreedte, die nog niet door een christelijke prins in bezit waren genomen. De geassocieerden zouden hun best doen „de wilden" voor het katholicisme te winnen, derhalve zouden twee of drie priesters naar elke kolonie gezonden worden.

Binnen 20 jaar zou de Compagnie minstens 4000 personen, zowel mannen als vrouwen, op haar eilanden, moeten doen vestigen en die kolonisten moeten aan twee voorwaarden voldoen n.l. frans en katholiek zijn.

Zij konden — maar op eigen kosten — hun woonplaatsen versterken en forten bouwen. Om hun onkosten goed te maken stond de koning hen toe de eilanden, die zij bewoonden, voor eeuwig in eigendom te bezitten mits de bevoegdheid van de officieren van de souvereine justitie werd erkend, hun trouw en eer werd bewezen en voor hun onderhoud gezorgd werd.

Gedurende 20 jaar zou geen Fransman handel mogen drijven op die eilanden zonder geschreven permissie van de compagnie.

De afstammelingen van de Franse kolonisten alsmede de beheerde wilden zouden als Fransen beschouwd worden en als zodanig alle bescherming en eer genieten.

De adellijke heren, die tot de compagnie zouden behoren, zouden niets van hun adeldom verliezen en hun voorrechten zouden ongeschonden bewaard blijven.

Een zes-jarig verblijf op de eilanden zou aan het lagere volk het recht geven om als geldmeesters op te treden en een winkel te openen in de provincie, maar om diezelfde rechten in Parijs te laten gelden was een verblijf van 10 jaar vereist.

Om deze papieren compagnie tot werkelijkheid te brengen vertrokken op Zondag 25 Mei 1635 twee schepen van Dieppe om 400 man en 4 Dominikaanse missionarissen over de Oceaan naar hun nieuwe bestemming te voeren.

Nu wij toch aan het varen zijn, hebben we wel even tijd (de reis duurt toch precies een maand) een close-up te maken van die missionarissen.

Het zijn Pierre Pélican, een bekend predikant en een braaf religieus, die na 8 maanden hard werken de kolonie weer verlaat. Hij was de overste van de nieuwe missie, hij is het ook, die de preek houdt voor het vertrek van Dieppe, die het kruis plant en het Te Deum aanheft bij de aankomst. De ellende van zo'n eerste kolonisatie viel niet mee en hetzij deze man niet tegen al de ellende en ziekten van een primitieve kolonisatie kon, hetzij, naar de Heren van de Compagnie wilde, om betere orde op zaken te stellen, in elk geval hij vertrok en stelde pére Raymond Breton in zijn plaats aan als overste. Hij was 26 jaar en heeft 19 jaar onder moeilijke omstandigheden onder de kolonisten en Caraïben zijn taak volbracht. In 1654 keerde hij naar Frankrijk terug niet zozeer om wat te bekomen van zijn zware arbeid als wel om de oplossing te vinden van verschillende moeilijkheden die zijn apostolisch werk op de Antillen lam sloegen; hij moest den koning spreken over de onrechtvaardige handelingen van den gouverneur Houel tegenover hem; hij moest van Rome uitspraak krijgen omtrent de kwestie dat de Dominicanen alleen en niet alle mogelijke andere religieuzen kerkelijke rechtsmacht hadden op Guadaloupe. Houel kon het nu eenmaal niet vinden met de Dominicanen, er was voortdurend ruzie omtrent de kwestie van bezittingen, die L'Olive hun gegeven had, daarom had hij het naar huis roepen van verschillende Dominicanen geëist en verschillende andere ordesgeestelijken naar Guadaloupe ontboden. En deze geestelijken beweerden kerkelijke rechtsmacht te hebben ook zonder autorisatie der Dominicanen. Waarom willen — zo vroeg Père Breton — al die missionarissen nu juist op Guadaloupe zijn, terwijl er op de eilanden rondom heus geen gelegenheid ontbreekt voor evangelisatie.

Er was ook nog een andere moeilijkheid die père Breton naar Europa dreef. Het scheen moeilijker te worden om nieuwe Dominikaanse missionarissen te verwerven en vooral ook de nieuwe commissaris van de Missie op de Antillen, pater Versoris, wilde de macht aan zich trekken om de Apostolisch Prefect van deze missie te benoemen. Daartegen protesteerde père Breton, die zijn titel van Apostolische Prefect van den paus zelf had verkregen.

In 1656 zal hij dan ook van zijn Apostolisch-Prefect-macht afstand doen, niet bij een pater Versoris, maar bij het pauselijk hof.

In 1669 zal hij vroom sterven in het klooster te Caen, maar bekend zal hij blijven door zijn geschriften. Op de eerste plaats zijn „ Relation de l'Ile de la Guadaloupe". Hoogstwaarschijnlijk is van zijn hand ook de „Brevis relatio missionis Fratrum Praedicatorum in insulam Guadalupam", dat in het archief van de Propaganda Fide te Rome berust. Na zijn terugkomst in Frankrijk heeft hij nog uitgegeven:

1°. Petit catéchisme ou sommaire des trois premières parties de la doctrine chrétienne.

2°. Dictionnaire caraïbe-français mêlé de quantité de remarques historiques pour l'eclaircissement de la langue 1665—1666 (2 vol.)

3°. Grammaire caraïbe 1667.

De twee andere reisgenoten van deze missionarissen waren Nicolas Bruchet de Saint Dominique, die in 1637 de missie weer verlaat en Pierre Griffon de la Croix, die in October van het jaar van aankomst al vertrekt.

(Wordt vervolgd.)

1) Wij moeten ons dergelijke reisjes toch niet te zoetsappig voorstellen. In 1624 had Urbain de Roissey, een kapitein van de koninklijke vloot al de autorisatie om de piraten die de Franse handel verhinderden, op hun nek te zitten en het lukte hem ook, na een gevecht een zeeschuimer van 154 kisten suiker te ontlasten, die voor een zoet prijsje te Brest werden verkocht. Zo'n seigneur was D'Esnambuc ook, die in 1625 al op zee rondsnuffelde om Engelsen en Hollanders afbreuk te doen, en Spaanse zilvervlootjes in de wacht te slepen.

2) Naar deze Guillaume d'Orange is de „Morne d'Oragne" op Martinique genoemd, omdat hij er zijn bezittingen had.

Aankomst en vertrek der schepen in de week van 22 — 28 Sept. 1935.

SS.	Aank.	Van	Vertr.	Naar
El Libertador	23	Maracaibo, Aruba	23	Aruba, Maracaibo
Van Rensselear	23	Hamburg, A'dam via Suriname & Venezuela	23	New York via Haiti
Baralt	24	St. Kitts, St. Eustatius, Saba, Martin & Bonaire	—	Curaçao
San Diego	24	Cristobal	24	Le Havre
Alkmaar	24	Costa del Pac., Cristobal	24	L'pool, R'dam, A'dam, H'burg
Crijnssen	25	Hamburg, Amsterdam	25	Pto. Limon
Syra	25	Hamburg	25	Pto. Barrios
Atlas	25	Z. Haiti, Z. Domingo	—	Curaçao
Midas	25	Dom. Rep., N. Haiti	—	Curaçao
Luna	26	New York	26	Aruba, Maracaibo
Simon Bolivar	26	Pto. Limon	26	A'dam, H'burg
El Libertador	26	Maracaibo, Aruba	27	Aruba, Maracaibo
Delftdijk	27	R'dam, L'pool	27	Cristobal, N. Pac. Ports
Flora	27	Maracaibo	27	New York via P. Cabello
Atlas	—	Curaçao	27	Kingston, P. au Prince, Z. Haiti
Midas	—	Curaçao	27	Dom. Rep., Pto Rico, N. Haiti, Z. Domingo
Baralt	—	Curaçao	28	Bonaire, St. Thomas, St. Martin, Saba, St. Eustatius & St. Kitts.

Amerika, terwijl er nog nooit één in Azië is aangetroffen, ofschoon laatstgenoemd werelddeel toch rechtstreeks over land met Europa in verbinding staat. Verder zijn sommige miersoorten zowel op de Azoren als in Amerika inheems, en talrijke motten en vlinders zowel op de Canarische Eilanden als in Amerika. Mieren, motten en vlinders leven veel te kort dan dat zij de Atlantische Oceaan kunnen oversteken.Ook voor aardwormen vormt de oceaan een onoverkomenlijke slagboom; des ondanks zijn de soorten welke men in Europa en Noord-Afrika vindt, identiek met die van de Atlantische eilanden.

Op welke wijze hebben deze dieren hun huidige woonplaatsen bereikt? Over het water ongetwijfeld niet. Het enige alternatief schijnt te zijn, dat daar waar nu de oceaan golft eens land heeft bestaan.

De anthropologie schraagt de theorie van het bestaan van Atlantis niet minder. In 1852 ontdekte men in een grot bij Aurignac in Zuid-West-Frankrijk de overblijfselen van een praehistorisch ras. Later vond de Franse anthropoloog Larret in een hol vlak bij het gehucht Crô-Magnon in de nabijheid van Eyzies aan de Vezère nog vijf skeletten. Beide vondsten bleken van hetzelfde mensenras afkomstig te zijn dat men naar de vindplaatsen als Aurignac- of Crô-mensen aanduidt. Uit verschillende kenmerken kon men concluderen, dat men hier met een hoogontwikkeld mensenras te doen heeft gehad. Volgens Broca was het hersenvolume van een Crô-Magnon-vrouw zelfs groter dan dat van den huidigen man. Andere ontdekkingen staven de opvatting der hoogstaande ontwikkeling, zoals tekeningen, bas reliefs, overblijfselen van kledingstukken, enz., zodat men dit ras niet onder de wilden kan rangschikken.

In Centraal- of Oost- Europa heeft men generlei bewijzen van een dergelijke ontwikkeling ontdekt. Deze beschaving was, voorzover ons huidige Europa aangaat, tot Zuid-West Europa beperkt en zij moet daar zijn ontstaan in een tijd, toen het overige deel van het Europese continent nog bewoond werd door volken, die niet ver verwijderd waren van het half-anthropoïde type, dat als Neanderthal-mens wordt aangeduid. Een dergelijk hoog peil kon onmogelijk in de loop van een paar eeuwen zijn verworven. Ongetwijfeld was het resultaat van een progressieve ontwikkeling, die zich ergens over duizenden jaren had doen gelden. Uit het Oosten kon zij niet zijn gekomen — om de zo juist vermelde reden — en zeer zeker kwam zij evenmin uit het Noorden. Het ras, dat deze beschaving naar Europa bracht, moet uit het Westen of Zuid-Westen zijn gekomen. Dat deze Crô-Magnon-mensen over land zijn gekomen, wordt bewezen door het feit, dat men onder de overblijfselen niet één boot of tekening van een boot heeft ontdekt. Hadden zij over een dergelijk belangrijk middel van vervoer beschikt, dan mag men redelijkwijs veronderstellen, dat zij dit feit zouden hebben vereeuwigd.

Het ontbreken ervan wijst op het bestaan van Atlantis.

Twee andere aanduidingen zijn, dat de Baskische taal geen enkel verband heeft met enige andere Europese taal, terwijl zij in grammaticale structuur sterk lijkt op de Amerikaanse continent, en de overeenkomst, welke bestaat tussen de skeletten der Crô-Magnon-mensen en die, welke men te Luaga Santa in Brazilië heeft gevonden. Welke schakel verbond deze volken, die op zulk een enorme afstand van elkaar af woonden? Dat zij op elkaar hebben geleken, kan nauwelijks aan een toeval worden toegeschreven. Men zou zeer wel kunnen veronderstellen, dat zij hun oorsprong hebben gehad in een land, dat zich eens tussen Europa en Afrika aan de ene kant heeft bevonden en dat zij naar het Oosten en Westen zijn getrokken, toen hun oorsprokelijk vaderland begon uiteen te vallen en eindelijk onder de zeespiegel verdween.

We moeten echter achter al deze hypothesen nog wel de nodige ? ? ? plaatsen.

Over de snelste Snelheden ter Wereld.

12.000 Meter per seconde.

Het begon als in een sprookje: een holbewoner — vele duizenden jaren geleden — zag een adelaar vliegen, die in de klauwen een jonge gazelle droeg, zijn prooi... Met lange vleugelslagen zweefde het dier door de heldere winterlucht. Lang keek de man dit wonder na... Zo zag hij op zekere dag ook, hoe de boomstammen, die hij met de stenen bijl omvergehakt had, langs de helling van de bergen, waar zijn hol zich bevond, met donderend geraas het dal inrolden!...

Misschien benijdde hij op dat ogenblik wel al die dingen, die zich zo gemakkelijk en zo snel bewogen, terwijl hij op zijn twee benen, slechts zo langzaam vooruitkwam!

Hij heeft daar beslist lang over nagedacht en het geslacht, dat op hem volgde en het daaropvolgende geslacht hebben zijn gedachtengang overgenomen en ook zijn wens... Totdat — een verre nazaat van hem het eerste grote wonder schiep: het wiel! Het wiel, waarvan het grondprincipe — bij volstrekte uitzondering — niet in de Natuur te vinden was, geen voorbeeld bezat! En na dit begin peinsden de mensen verder over de kwellende vraag: hoe kom ik het snelst op aarde en in de lucht vooruit! En zij schiepen, omdat zij steeds van die vraag vervuld waren, langzamerhand alles, waarvan de holbewoner, die oermens gedroomd had...

Het wiel bleef de kern, waarom al die uitvindingen kristalliseerden, het wiel, in de talloze vormen, die wij thans ervan kennen: als wagenrad, als drijfwiel, als rotor, als turbinerad, als tandrad... Dan draait het weer om een as, dan ligt het in een vast lager. Steeds sneller begon het rad te wentelen, nieuwe drijfkrachten — stoom, electriciteit, menigvuldige brandstoffen — oefenden hun werking erop uit — en die snelheid werd een barometer voor de stand van de hedendaagse techniek!

Bij de hier al dadelijk opkomende vraag: Wat hebben wij bereikt en wat moeten we nog bereiken? richten we onze blikken in de allereerste plaats op de Wereld zelf, die de snelheid in zekere zin als bakermat kan beschouwen. Hier is beweging de eerste burgerplicht en het staken van die beweging betekent de ondergang! Beschouwen wij ons als wereldburgers, dan beweegt zich ook de grootste luiaard onder ons met een grotere snelheid dan het snelste vliegtuig! Ieder punt op deze aardbol legt per uur, door de draaiende beweging van de aarde ongeveer 1980 Kilometer af, en aan de aequator nog meer, zodat de daar slapende neger in werkelijkheid met de snelheid van een granaat om de aardas flitst!

Neen, hij vliegt nog véél sneller in zijn kosmische expresstrein, Aarde genaamd, door de ruimte; namelijk met de bijkomende snelheid van 106.000 Kilometer per uur, de snelheid, waarmede de Aarde om de Zon draait! — Ook dat is niet voldoende: er komen 68.000 Kilometer per uur bij, de snelheid, waarmede de zon met haar hele kinderkamer om haar Melkwegcentrum danst! En zo gaat het verder! Het helse tempo, waarmee de wereldburger door de wereldruimte schiet, is niet gemakkelijk te bepalen, lang niet zo gemakkelijk bijvoorbeeld als Campbell's aards wereldrecord! Het wereldrecord per auto! De kampioen onder de kosmische snelheidsduivelen is (zoveel als de wetenschap tegenwoordig weet) de ster Arcturus, die met een snelheid van vier millioen Kilometer per uur door de wereldruimte vliegt, zesduizend maal vlugger dan onze snelste vliegtuigen!...

In de Natuur kennen we geen stilstand: alles draait, alles beweegt, en zelfs de luchtmoleculen, die ons onophoudelijk omspoelen, schieten met een snelheid van 450 Meter per seconde heen en weer, viermaal zo snel als het laatste autorecord! — Doch deze vergelijkingen behoeven ons nog niet pessimistisch te stemmen. Wat daar op hemelse rails door de wereldruimte raast, wat in de luchtoceaan heen en weer wervelt, is geen mensenwerk! Daaraan zijn grenzen gesteld, grenzen — die bepaald worden door remmende zwaartekracht-inwerking, door wrijvingsweerstanden en door de „dikke lucht" waarin onze machines draaien moeten!

Bij het woord snelheid denken wij het eerst aan autorecords of aan vliegtuigprestaties, terwijl wij de snelheid van roterende lichamen nauwelijks nagaan! Wij vergeten maar al te vaak, dat juist uit de omloop van roterende machine's, motoren, stoomturbine's enz., de voorwaarts-drijvende krachten ontstaan, die recordcijfers maken!

Zo is — onopgemerkt door de recordzoekende massa — de onschuldige kindertol veranderd in een aantal technische wonderen, die steeds menigvuldiger toepassing vinden in de techniek! Het zijn voornamelijk twee krachten, die de tol ons ter beschikking stelt; zij zijn in toepassing gebracht bij de scheeps-gyroscoop, het gyroscopische kompas en de onontbeerlijke automatische stuur-installatie's in vliegtuigen, want de middelpunt-vliedende krachten van een rondzwaaiende massa, zoals die ook toepassing vinden in centrifugaal-installaties voor de scheikundige- en de landbouwbedrijven, moeten niet onderschat worden!

De dikwijls meer dan manshoge scheepsgyroscoop, die op oceaanschepen veel wordt ingebouwd om het evenwicht van het schip te helpen bewaren, maakt meer omdraaiingen per minuut, dan de propeller van een verkeersvliegtuig. Omgerekend in afstanden legt een punt op die draaiende gyroscoop meer dan 500 Kilometer per uur af. Sneller lopen de kleine compasgyroscoopjes, die door motoren worden aangedreven. Zij brengen het tot 20.000 toeren per minuut, terwijl de grootste stoomturbine 3000, een Dieselmotor van middelbare grootte slechts 200 toeren maakt, dus evenveel als het wiel van een auto, bij een vaart van 30 Kilometer per uur... Ongelooflijke snelheden ontwikkelen de centrifugaalpomp, vooral de hoogvacuumpompen met hun 6000 wentelingen per minuut. Deze pompen zijn onontbeerlijk om gloeilampjes, lichtbuizen, radiolampen en photocellen luchtledig te maken!

Als moeder Aarde, deze grote bromtol, eens zelfmoordplannen zou krijgen, door haar draaisnelheid plotseling 20 maal te vergroten, zou zij waarschijnlijk uit elkaar vliegen, als een of ander vliegwiel, waarbij omdraaiingssnelheid en stevigheid van het materiaal in een verkeerde verhouding tot elkander staan! Als het vliegwiel van een automotor bij maximum toerental (ongeveer 2300—4000 wentelingen per minuut) uit elkaar zou vliegen, zouden de stukken ervan 80 Meter ver vliegen en dezelfde uitwerking hebben als de scherven van een granaat!

Van deze onbegrensde krachten heeft de oorlogstechniek zich thans meester ge maakt en zo heeft men — volgens het principe van de antieke steenslinger — een slinger-machine-geweer geconstrueerd! Wie het prioriteitsrecht bezit, Japan of Amerika, staat niet vast, evenmin als de vraag of het nieuwe wapen al ingedeeld werd bij de troepeneenheden: er is slechts met zekerheid te zeggen, dat het bestaat en dat de vreselijke uitwerking ervan bewezen is! Het moet in principe veel gelijkenis vertonen met de onschuldige melkcentrifuge; op een zéér snel roterende schijf (500 draaiingen per seconde) vallen automatisch stalen kogeltjes en worden met enorme kracht weggeslingerd — 500 kogeltjes per seconde! !... Het werktuig heeft op 30 Meter afstand een indringingsvermogen in een stalen plaat van ruim 19 millimeter! — Maar, laten wij aangenamer resultaten der techniek onder de loupe nemen! Bijvoorbeeld het snelheidsrecord van alle mechanisch voortbewogen voorwerpen! Dit wordt behaald door een nieuwe Ultracentrifuge, die 20.000 wentelingen per seconde, of 1.200.000 per minuut maakt! Het is een klein toestelletje, waarin een rotor (een soort tol) vrij loopt op een gasstroom zoals een dansend balletje op een waterstraal. Bij 1.200.000 toeren per minuut legt ieder punt op de rotor per minuut 2280 kilometer per uur af, wat ongeveer de dubbele snelheid is van een mortier! Daar de vliegende kracht van de slechts één centimeter grote rotor gedurende het draaien zeven millioen maal zo groot is, als de zwaartekracht, zou een grote rotor, zelfs van het hardste materiaal, uiteen vliegen!

De lezer zal bij deze centrifugiana en rotaria wel duizelig worden... Het „vrolijke rad" van de kermis is inderdaad gemoedelijker dan een wereldraket, die met een snelheid van 2000 kilometer per uur door de aether raast! Maar... zover zijn we nog niet en we hebben reden te over om er ernstig aan te twijfelen, of de aarde ons wel ooit de omhelzing van haar moederlijke zwaartekracht-armen zal laten ontnappen!

De snelheid der vliegtuigen is in de tijd van tien jaar vertiendubbeld! Op 17 December 1903 maakte de Wrights hun eerste „luchtsprong", die 59 seconden duurde, waarbij zij 250 Meter aflegden — nog niet lang geleden brak de Italiaan Francesco Angelo met 709 kilometer per uur zijn eigen record van een jaar geleden. Met deze snelheid hebben wij de snelheid van het geluid voor de helft benaderd, maar wellicht zal het thans opgroeiende geslacht het nog wel beleven, dat vliegtuigen — in de letterlijke zin van het woord — het geluid zullen voorbij vliegen! Het sneller-dan-geluid-vliegtuig zal dan een geluidsgolvenkielzog achterlaten en daarom dus pas te horen zijn, als het voorbij is! Geluidloos als een geest, als een Vliegende Hollander, komt het voorbijschieten en pas als het weer verdwijnt begint een snerpend motorgeluid ons oor te bereiken, een geluid, dat dieper wordt, naarmate het vliegtuig zich verder van ons verwijdert!

Van zeer veel gewicht lijkt ons de vraag, hoe de mens in deze razende wereld zich voelen zal! Onze zintuigen werken helaas zeer traag, wij hebben ruim een halve seconde nodig, voor wij van waarnemen tot handelen komen. Deze eigenschap betekent in de practijk, dat een auto bij een snelheid van 200 kilometer per uur steeds nog 28 meter zal dóórvliegen, voordat de bestuurder op een hindernis reageert en de voet op het rempedaal zet! En als Campbell op het strand van Florida 445 kilometer per uur rijdt, dan is het zuiver geluk, maar het is niet mogelijk bij dit helse tempo zijn machine te beheersen!

Beter gesteld is het met de toestanden in de lucht, waar men minder hindernissen kent! Maar ook hier moet bij een zeer grote snelheid het doel „geraakt" worden, want er blijft de piloten geen tijd over om kalm te overleggen. Bij een tempo van 700 kilometer per uur is de reactieafstand ruim 100 meter.

Op zichzelf verdraagt de mens veel hogere snelheden dan tot nog toe bereikt zijn. Honderd jaar geleden geloofden onze grootouders nog steenvast, dat men in de „trein" in onmacht zou vallen; thans houdt men snelheden van 1000 of 2000 kilometer per uur voor de gevaarlijke zône. Men beweert namelijk, dat onze ingewanden niet berekend zijn op een dergelijke emotie. Dat komt uit, in zoverre het betreft de vèrsnelling. Slechts dié kan schadelijk voor ons organisme zijn. De zwaartekracht verzet zich tegen iedere versnelling, maar blijft een snelheid constant, dan — zeggen de geleerden — is er geen sprake van schadelijke invloed op ons organisme.

De parachutespringer Tranum liet zich 6000 Meter vallen, voordat hij de parachute opentrok. Hij viel met een versnelde vaart van 180 kilometer per uur. Daarbij bleef hij volkomen helder van geest — een bewijs, dat er geen sprake van is — zoals vele mensen menen te moeten beweren — dat iemand, die van een hoog gebouw omlaag stort, onder het vallen het bewustzijn verliest! Deze veronderstelling — want nooit heeft iemand het naverteld — wordt door álle parachutespringers tegengesproken. Maar een grens voor de vrije val zal er toch wel zijn: Wat zou dan wel een 12.000 meterversnelling in de éérste seconde voor ons betekenen, waarvan sprake is bij de bouw van raketten voor een wereldruimtetocht naar de Maan. Voordat de mens zich in zo'n projectiel kan wagen, zal hij de zwaartekracht moeten hebben overwonnen! Of hij daarin slagen zal?... Tot nog toe heeft hij veel bereikt, en ongetwijfeld zal hij in de toekomst, de naaste toekomst zelfs, nog zeer veel presteren. Over het algemeen hebben we geen reden tot pessimisme. De ingrijpende veranderingen in onze levensvormen zullen beslist niet zonder invloed blijven op ons lichaam. En een nieuw geslacht van vliegende mensen, dat met een snelheid van 1000 kilometer per uur zich dagelijks een eindweegs verplaatst, zal andere lichamelijke eigenschappen bezitten (en verkrijgen!), dan die oermens, die vol jaloezie de adelaar nakeek...

Tenslotte enkele snelheden, in cijfers. Het snelheidsrecord van alle levende wezens komt de daasvlieg toe, die 1200 kilometer per uur haalt! Daarop volgt: de snelste auto met 437; de boerenzwaluw met 320; de „railszepp" (maximum-prestatie) met 230; de snelheid van een orkaan met 180; de snelste glijboot met 172; de maximumsnelheid van een paard met 90; torpedoboten met 80; liften in mijnschachten met 43; de makreel met 32; de Rijn bij Bingen met 12 kilometer per uur: terwijl de slak 3,6 Meter per uur aflegt.

Satyre en humor.

Wat is een gehuwde vrouw?

Iedere lezer zal van deze vraag opkijken.

Daarover zal men denken, is geen verschil van mening mogelijk.

Ja, zo dachten wij ook, maar we hadden buiten de bureaucratische dwaasheden gerekend. Want we hebben gemerkt, dat onze Nederlandse Koninklijke besluiten een zeer eigenaardige opvatting huldigen omtrent „de gehuwde vrouw".

Onder gehuwde vrouwen verstaan zij die welke gehuwd zijn geweest en niet hertrouwd, de weduwen bijgevolg. De gehuwde vrouwen rekenen zij tot de ongehuwden.

Onder normaal denkende mensen zou misschien over de weduwen nog een kwestie kunnen ontstaan. Maar volgens het taalgebruik van onze wetten, zijn dit gehuwde vrouwen.

Maar getrouwde vrouwen worden volgens de taal onzer koninklijke besluiten gerekend tot de ongehuwden! !

Is het nu niet begrijpelijk, dat wanneer bezwaren worden geopperd tegen het in dienst nemen en houden van gehuwde vrouwen die geen kostwinster zijn met een laconiek gezicht wordt geantwoord: die zijn er niet of nagenoeg niet? Weduwen toch zijn als regel kostwinsters, en de gehuwde vrouwen (waartegen men het juist heeft) zijn onaantastbaar daar zij onder de ongehuwden verscholen zitten.

Met deze opvatting van gehuwde vrouw is het geen wonder dat op een totaal van 49.852 personen in 's rijks dienst in 1933 (de laatste opgaaf van het Centraal-Bureau voor de Statistiek) maar 158 „gehuwde vrouwen" worden aangetroffen? Wel zijn er 7447 „ongehuwde vrouwen", maar de statistiek onthult ons niet hoeveel gehuwde daaronder worden gevonden.

Het is een gek ding en niemand zou het geloven indien het niet officiëel d.w.z. muurvast stond. Was het toch niet dienstig dat de minister onder wie het geval ressorteert een eind maakte aan deze officiële dwaasheid van gehuwde vrouwen onder de ongehuwden te rangschikken en tot gehuwde te proclameren wie het niet meer zijn?

Van het sublieme....

Engelsman: „Er is geen land zoals Engeland. Het is eenvoudig subliem."

Fransman: „Ja, maar denk aan het spreekwoord: Tussen het sublieme en het belachelijke ligt maar een kleine afstand."

Engelsman: „Nu, van Dover naar Calais is ook niet zo'n eind!"

Succes aan de beurs.

„Wat moet men doen om aan de beurs met succes te werken?" werd den beden Duitsen bankier von Bluchröder eens gevraagd.

De oude heer antwoordde glimlachend:

„Och, dat is eigenlijk heel gemakkelijk. Kijk, je moet altijd van pessimisten kopen en aan optimisten verkopen".

Hij mocht niet liegen.

„U schijnt mij een buitengewoon intelligent persoon te zijn," zeide de advocaat sarcastisch tot den getuige.

„Als ik niet onder ede stond, dan zou ik U hetzelfde compliment maken, meneer", was het antwoord.

Aanleg.

Bezoekster: „Wat zal je zoon later worden, als hij volwassen is?"

Gastvrouw: „Onderwijzer."

Bezoekster: Zou hij daar geschikt voor zijn?"

Gastvrouw: „Ja, zeker, hij is dol op vacantie."

Spreek dat nou eens tegen!

Vader: „Een grote jongen als jij mag toch niet bang zijn om in 't donker te slapen?"

Wimpie: „U hebt makkelijk praten, u hebt moeder om op u te passen."

O zo!

„Sta nu maar niet zo op te scheppen over je dapperheid! Toen die inbreker „handen omhoog!" riep, deed je 't direct."

„Zeker, maar met gebalde vuisten!"

Goede Raad.

Een bekende zangeres, na zich geëxcuseerd te hebben wegens een ernstige verkoudheid, zong:

„Ik wil mijn harp aan de wilgen hangen... aan de wilgen hangen..."

Haar stem sloeg vals over in de hoge tonen. Toen riep een stem in de zaal:

„Hang hem maar aan een lagere tak!"

De lastige klant.

Reeds enige uren liep de dame in het Warenhuis rond op dezelfde afdeling. Ze was onvermoeid in het bezichtigen van alle goederen, die de vermoeide winkelbediende haar geduldig liet zien. Eindelijk kwam de rayon-chef zijn wanhopige ondergeschikte vastberaden, maar beleefd te hulp.

„Mevrouw, wilt u hier iets kopen?"

„Ja, natuurlijk. Waarom dacht u anders, dat ik hier zou zijn?"

Een ogenblik aarzelde de chef, maar dan antwoordde hij: „Wel mevrouw, ik dacht 'n ogenblik, dat u de inventaris kwam opnemen."

De Wraak van Adamson.